

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШЕ ЈАВНО
ТУЖИЛАШТВО
У БЕОГРАДУ
КТР бр. 3315/26
11.09.2026. године
Београд

Увидом у списе предмета Првог ОЈТ у Београду КТР (...) утврђује се да је предмет формиран 17.03.2025. године, на основу захтева за прикупљање потребних обавештења тог тужилаштва упућеног МУП РС, Дирекцији полиције, в.д. директору, којим је, због медијских информација и видео записа објављених на различитим порталима и друштвеним мрежама дана 16.03.2025. године, затражено од МУП РС да утврди да ли је 15.03.2025. године око 19.00 часова, када се зачуо јак и необичан звук који је изазвао панику, трчање, гурање и падање окупљених грађана у улици Краља Милана, дошло до употребе неког средства, тачније оружја или неког пиротехничког средства које је довело или је могло да изазове опасност за живот или тело присутних грађана. Такође је затражено да се наведена провера обави након прибављања изјашњења и комуникације између начелника јединица МУП-а које су биле присутне за време трајања протеста, извештаја других безбедносних служби које су поред МУП-а учествовале у обезбеђивању догађаја, као и на основу званичних видео-записа. Такође је затражено да се обави разговор и са представником Удружења грађана “Београдски центар за људска права” на околност да ли су се том удружењу јавила одређена лица пријављујући здравствене тегобе након наведеног догађаја, а уколико јесу, затражено је да се о њима прибаве подаци.

У вези захтева за ПО Првог ОЈТ у Београду КТР (...) од 17.03.2025. године МУП РС, ДП је упутио допис дана 17.03.2025. године број (...) у коме се између осталог наводи да су сви припадници МУП РС, Дирекције полиције који су били ангажовани на обезбеђењу јавног скупа од 15.03.2025. године дали писана изјашњења везана за информацију око наводне употребе неког средства, тачније оружја или неког пиротехничког средства, тзв. “звучног топа” које је могло да изазове опасност по живот или тело свих присутних грађана на поменутом скупу, па је у прилогу предметног дописа достављено писано изјашњење следећих организационих јединица: Сектор унутрашње контроле полиције број (...) од 17.03.2025. године, УКП у седишту Дирекције полиције број (...) од 17.03.2025. године, Управе полиције у седишту Дирекције полиције број (...) од 17.03.2025. године, Управе за технику бр. (...) од 17.03.2025. године, Специјалне антитерористичке јединице број (...) од 17.03.2025. године, Жандармерије број (...) од 17.03.2025. год, ПУ за град Београд са прилозима број

(...) од 17.03.2025. год, као и Министарства одбране СП бр. (...) од 17.03.2025. год, Безбедносно-информативне агенције СП бр. (...) од 17.03.2025. године.

У предметном допису се такође наводи да је обављен разговор са менаџером правног тима Београдског центра за људска права, о чему је сачињена службена белешка о обавештењу примљеном од грађана, у којој именовани наводи да се један број грађана обратио Београдском центру за људска права, као и другим колегама из: Комитета правника за људска права "Yusom", Грађанске иницијативе, "Црте", Иницијативе за економска и социјална права "A11" и "FemPlatz". Даље наводи да су се том приликом грађани жалили да их је недефинисан удар који је праћен хуком налик на ракету или талас, бацио, и да се због тога маса повлачила у страну, као и да се тегобе које су задобили односе на повећан притисак у глави, вртоглавицу, губитак свести, мучнину, проблем са слухом и зујањем у ушима. У допису се даље наводи да су, због великог броја грађана који им се обратио, сачињени анкета и упитник који је постављен на интернету, па су грађани упућени да попуне упитник са својим подацима о догађају и задобијеним повредама, из разлога што ниједан грађанин није лично приступио центру, тако да центар не може да потврди аутентичност података лица. Поменуто лице из Београдског центра за људска права је у прилогу ове изјаве доставио допис који је проследио Првом ОЈТ у Београду – главном јавном тужиоцу.

У прилогу дописа МУП РС од 17.03.2025. године достављен је УСБ на коме се налазе снимци са градских надзорних камера од 15.03.2025. године, редом гледано, видео снимци који снимају потез Теразија, код хотела „Москва“, затим Председништва у ул. Краља Милана, раскрсницу улица Краља Милана и Кнеза Милоша, раскрсницу улица Краља Милана и Ресавске, и напослетку раскрсницу улица Краља Милана и Светозара Марковића.

У извештају Сектора унутрашње контроле број (...) од 17.03.2025. године, наводи се да припадник СУК-а који је дана 15.03.2025. године руководио ангажовањем полицијских службеника СУК-а за време трајања протеста студента, није чуо, нити запазио да је тог дана дошло до употребе неког средства, тачније оружја или неког пиротехничког средства које је довело или је могло да изазове опасност за живот или тело присутних грађана, да га нико од полицијских службеника СУК-а који су тог дана били ангажовани у непосредној зони Пионирског парка није известио да је тог дана око 19.00 часова, у улици Краља Милана у Београду, дошло до употребе средства, оружја или пиротехничког средства које је довело или је могло да изазове опасност за живот или тело присутних грађана.

У изјашњењу УКП-а број (...) од 17.03.2025. године наводи се да су полицијски службеници УКП-а поступали дана 15.03.2025. године на обезбеђењу непријављеног јавног скупа у организацији студената Београдског универзитета у складу са сачињеним планом активности који је евидентиран под бројем 03/2 број интерно 39/25 од 13.03.2025. године и који је достављен Дирекцији полиције. Даље се наводи да су полицијски службеници УКП-а били радно ангажовани на откривању и расветљавању извршених кривичних дела и хапшењу учинилаца истих, те да су били ангажовани у цивилном оделу на

ободима јавног скупа, а све у складу са поменути планом. Даље се наводи да УКП, Дирекције полиције у својој материјалној формацији не располаже техничким средством или уређајем који емитује звучне таласе, а који је предмет захтева за доставу потребних обавештења Првог ОЈТ у Београду. Затим се наводи да приликом предузимања мера и радњи из своје надлежности, припадници УКП-а нису ни у једном моменту употребили средства принуде, нити је неко од ангажованих припадника УКП-а видео средство, тзв. звучни топ. Такође, нико од ангажованих припадника УКП-а није чуо неке јаке и необичне звуке у улици Краља Милана око 19.00 часова, нити је пријавио здравствене тегобе некој од здравствених установа након предметног догађаја. Потписник предметног изјашњења, начелник Управе, пуковник полиције, напомиње да под пуном кривичном и материјалном одговорношћу током радног ангажовања на наведеном јавном скупу, он као старешина УКП-а, није издао нити је примио наређење за употребу уређаја као што је звучни топ, нити је за такво поступање надлежан, нити је видео и чуо звучни топ.

У изјашњењу МУП, Дирекције полиције, Управе полиције број (...) од 17.03.2025. године утврђује се да је дана 15.03.2025. године на територији ПУ за град Београд одржано непријављено јавно окупљање под називом “15 за 15”, да је на основу безбедносне процене и захтева ПУ за град Београд за обезбеђење јавног окупљања, поред осталих организационих јединица МУП-а, ангажовано укупно 2000 припадника интервентних јединица полиције. Даље је наглашено да, с обзиром на то да је у медијима објављено да је током одржавања јавног окупљања дошло до употребе звучног топа, Интервентна јединица полиције није опремљена средствима попут звучног топа, па самим тим и не могу да га користе.

У изјашњењу Управе за технику МУП РС, Дирекције полиције број (...) од 17.03.2025. године наводи се да Управа за технику Дирекције полиције не поседује ниједно специјално оружје или средство које се помиње у медијима поводом конкретног догађаја, нити средство које би могло да изазове такве последице. Даље се наводи да су сва средства принуде које Управа евентуално користи у свом раду, у складу са Законом о полицији и Уредбом о врстама наоружања, муниције, средстава принуде и опреме полицијских службеника. Затим је наведено да је поводом јавног скупа “15 за 15”, Управа за технику била ангажована искључиво у складу са својим надлежностима у које не спада одржавање јавног реда и мира и обезбеђивање зборов и других окупљања грађана, те да се њени полицијски службеници нису налазили у зони поменутог збивања.

У изјашњењу МУП РС, ДП, САЈ број (...) од 17.03.2025. године наводи се да су полицијски службеници Специјалне антитерористичке јединице дана 15.03.2025. године били ангажовани као резервне снаге за подршку у случају нарушавања јавног реда и мира у већем обиму и били су груписани на почетној тачки у улици Кнеза Милоша број 33, одакле су пратили дешавања на јавном скупу, али да до завршетка окупљања није било потребе за укључивањем јединице у било какву активност. Такође је наведено да полицијски службеници Специјалне антитерористичке јединице нису користили уређај или неко друго средство које је могло да изазове опасност за живот или тело грађана.

У изјашњењу МУП РС, ДП, Жандармерија број (...) од 17.03.2025. године наводи се да су дана 15.03.2025. године полицијски службеници Жандармерије били ангажовани на одржавању јавног реда и мира током одржавања непријављеног јавног скупа на територији града Београда, те да током наведеног ангажовања од стране Жандармерије није било коришћења било које врсте уређаја под називом “звучни топ”. Такође се наводи да јединице Жандармерије нису биле ангажоване у ближој зони улице Краља Милана, односно у зони догађаја који је у медијима приказан као део где је коришћен звучни топ. Затим је истакнуто да 15.03.2025. године од стране припадника Жандармерије у зони њихових ангажовања нису примећени било какви догађаји или активности које би указивале на коришћење звучног топа, те да током наведеног ангажовања нису примећени никакви необични звукови, већ искључиво уобичајене звучне манифестације карактеристичне за јавне скупове (бука од пиштаљки, вувузела, топовских удара и других пиротехничких средстава).

У изјашњењу МУП РС, ДП, ПУ за града Београд број (...) од 17.03.2025. године наводи се да полицијски службеници ПУ за град Београд који су били ангажовани на извршењу службеног задатка обезбеђења јавног окупљања 15.03.2025. године, нису употребили никакве звучне топове, сигнале или слична средства, нити су чули или осетили употребу звучних сигнала или сличних средстава.

У изјашњењу МУП РС, ДП, ПУ за град Београд, ПЈП, Полицијска бригада број (...) од 17.03.2025. године наводи се да полицијски службеници Полицијске бригаде ПУ за град Београд нису чули, видели, нити употребили средство под називом звучни топ нити слично средство.

У изјашњењу МУП РС, ДП, ПУ за град Београд, Дежурна служба ИЈ92 број (...) од 17.03.2025. године наводи се да Интервентна јединица 92 не поседује и нема на магацинском задужењу уређај који би могао изазвати ефекте који су у медијима описани да су се догодили 15.03.2025. године, те да полицијски службеници ИЈ92 који су били радно ангажовани 15.03.2025. године на обезбеђењу јавног окупљања у организацији студената, нису чули, нити видели предметни догађај који се наводно догодио око 19.00 часова у улици Краља Милана.

Увидом у изјашњење ПС Нови Београд број (...) утврђује се да полицијски службеници ПС Нови Београд који су били ангажовани на обезбеђењу протеста 15.03.2025. године приликом учествовања у обезбеђењу наведеног догађаја нису чули, видели, нити употребљавали било какво средство, оружје нити пиротехничко средство које би могло довести или изазвати опасност за живот или тело присутних грађана.

У извештају МУП РС, ДП, ПУ за град Београд, Управа полиције, Одељење за јавни ред и мир број (...) од 17.03.2025. године наводи се да полицијски службеници Одељења за организацију, контролу рада, превенцију и рад полиције у заједници, Управе полиције, затим, полицијски службеници Одељења за јавни ред и мир, Одељења за безбедност спортских приредби,

Одељења за развој оперативних полицијских вештина, Интервентних јединица полиције и опремања полиције, Одељења за планирање мера обезбеђења, Одељења за праћење и надзор послова приватног обезбеђења и детективске делатности, који су били ангажовани на протесту 15.03.2025. године нису чули, видели, нити употребили средство, оружје или пиротехнику која ја довела или могла да изазове опасност за живот или тело присутних грађана.

У извештају МУП РС, ДП, ПУ за град Београд, УКП број (...) од 17.03.2025. године, наводи се да полицијски службеници Управе криминалистичке полиције нису чули, нити видели јак и необичан звук, као и да нису употребили уређај који прави било какав звучни сигнал, нити располажу таквом врстом уређаја.

Увидом у извештаје полицијских станица Лазаревац, Стари град, Звездара, Младеновац, Земун, Сопот, Вождовац, Палилула, Гроцка, Барајево, Сурчин, Управа саобраћајне полиције, ПС Обреновац, ПС Врачар, ПС Савски венац, ПС Чукарица, ПС Раковица и Управа за странце, наводи се да полицијски службеници наведених управа и полицијских станица нису употребљавали уређаје, оружја или друга средства која су довела или могла да изазову опасност за живот или тело присутних грађана, нити су лично чули звук описан у акту Првог основног јавног тужилаштва у Београду.

У допису ПУ за град Београд, Дежурне службе, број (...) од 15.03.2025. године наведено је да Дежурна служба, ПУ за град Београд, не поседује и нема на магацинском задужењу уређај који би могао да изазове ефекте описане у захтеву Првог ОЈТ, као и да полицијски службеници који су били радно ангажовани 15.03.2025. године на обезбеђењу јавног окупљања, нису чули, нити видели предметни догађај.

Увидом у допис Министарства одбране наводи се да је Војна полиција Војске Републике Србије, на основу захтева МУП-а Републике Србије број (...) од 10.03.2025. године, а по одлуци министра одбране од 13.03.2025. године, била ангажована у пружању помоћи МУП-у РС на предузимању мера безбедносне заштите објеката које користе одређена лица, као и дипломатско-конзуларних представништава на територији града за чију безбедносну заштиту је надлежно Министарство унутрашњих послова РС. Даље се наводи да током предузимања мера на обезбеђењу објеката, Војска Србије није користила звучни топ, нити неко друго средство истих или сличних карактеристика, да Војска Србије у својим јединицама и саставима нема на задужењу звучни топ, нити средство истих или сличних карактеристика, као и да не располажу посредним ни непосредним сазнањима да је неко користио звучни топ током трајања јавног скупа 15.03.2025. године.

У допису БИА, СП бр. (...) од 17.03.2025. године, наведено је да њени припадници који су дана 15.03.2025. године били ангажовани на задацима непосредног обезбеђивања непријављеног протестног скупа који је одржан у Београду, нису регистровали било какве ефекте који би се могли приписати дејству “звучног топа”, нити су имали здравствене тегобе или друге физичке

последнице које би евентуално биле проузроковане наводном употребом “звучног топа”.

Прво ОЈТ у Београду је 31.03.2025. године упутило допис Републичком сеизмолошком заводу наводећи да је тужилаштво дошло до одређених сазнања из извора медија да је 15.03.2025. године “био харп, и то импулсно дејство...” и да се наведено може проверити преко Сеизмолошког завода, те је из тог разлога на основу члана 282 став 3 ЗКП затражило од Сеизмолошког завода да их обавесте да ли је 15.03.2025. године забележен потрес - земљотрес и у ком трајању, као и колики је исти трајао, и уколико јесте забележен, шта је могао бити његов узрок.

Увидом у обавештење Републичког сеизмолошког завода од 09.04.2025. године утврђује се да за регистровање земљотреса на територији Републике Србије и региона, Републички сеизмолошки завод користи националну мрежу сеизмолошких станица која се састоји од 25 сеизмолошких станица, које су опремљене сеизмометрима еминентних произвођача сеизмолошких инструмената и подаци се са њих у Београду преносе у реалном времену. Такође се наводи да поред сеизмолошких станица на територији РС, захваљујући међународној сарадњи, на располагању имамо и податке са више десетина сеизмолошких станица из региона. У обавештењу се даље наводи да су локацији која обухвата улицу Краља Милана просторно најближе сеизмолошке станице Вео и Аvas. Станица Вео се налази у седишту Републичког сеизмолошког завода у Ташмајданском парку и праволинијски је удаљена од улице Краља Милана око 630 метара, док се станица Аvas налази на Авали и праволинијски је удаљена од ул. Краља Милана око 13 километара. Такође се наводи да су станице на овим локацијама опремљене трокомпонентним сеизмометрима који региструју осцилације тла у три осе и у опсегу периода које настају као последица сеизмичке активности, тј. земљотреса: станица Вео у опсегу периода осциловања од 0,02 секунде до 5 секунди, тј. фреквенција од 50 херца до 0,2 херца и станица Аvas у опсегу периода осциловања од 0,0066 секунде до 120 секунди, тј. фреквенција од 150 херца до 0,00832 херца. У обавештењу је приказана фотографија на којој је означен спектар фреквенција сигнала на станици Вео која је просторно најближа траженој локацији у улици Краља Милана по компонентама у траженом временском периоду. На регистрацијама у траженом периоду између 19.00 до 19.15 часова, дана 15.03.2025. године нису уочене осцилације тла као последица потреса - земљотреса. **Видљив је уобичајени амбијентални шум карактеристичан за ово мерно место.**

Дана 17.03.2025. године главни јавни тужилац Првог ОЈТ у Београду је сачинио службену белешку у којој је навео да је 17.03.2025. године обавио телефонски разговор са министром здравља, којом приликом је договорено да у што краћем року министарство достави извештај тужилаштву у вези тога да ли је код пацијената који су у периоду од 15.03.2025. године до 17.03.2025. године прегледани у здравственим установама на територији града Београда, било клиничких знакова који би указивали да је критичном приликом, тачније 15.03.2025. године у 19.11 часова на протесту студената употребљено оружје под називом “звучни топ”.

Увидом у допис Министарства здравља РС од 18.03.2025. године утврђује се да Министарство здравља РС на основу прикупљених извештаја за период дежурства надлежне здравствене установе на територији града Београда недвосмислено утврђује да код пацијената који су прегледани у периоду од 15.03.2025. године до 17.03.2025. године није било клиничких знакова акутне акустичке трауме, нити су комплетном дијагностиком објективно утврђена било која друга оштећења изазвана интензивном, сконцентрисаном, високофреквентном буком од преко 100 или више децибела, о чему је достављен извештај са дежурства Клинике за ОРЛ и МФХ Ургентног центра Србије. Увидом у извештај са дежурства Клинике за ОРЛ и МФХ УКЦС за период од 15.03.2025. године до 17.03.2025. године, утврђује се да се у току дежурства субота на недељу до 09.00 часова у Хитној служби Клинике за ОРЛ и МФХ УКЦС јавило и прегледано је 22 пацијента, при чему се до недеље у 09.00 часова није јавио ниједан пацијент са знацима акутне акустичке трауме, што значи да није било никога ко је имао јак бол у уху једнострано или обострано који је био праћен интензивним зујањем, губитком слуха, вртоглавицом, муком, повраћањем, нелагодом, дезоријентисаношћу и страхом. Даље се наводи да је у току недеље на понедељак прегледано 77 пацијената од којих се 23 жалило на зујање и заглупелост, евентуално вртоглавице и понеко на главобољу. Затим се наводи да су пацијенти углавном изјављивали да им се стање спонтано поправља, да су сви ови пацијенти прегледани, да нису нађена оштећења на бубним опнама, да ниједан пацијент није имао нистагмус, што указује на то да није било ни надражаја, а поготово не оштећење лабиринта која би била изазвана да су пацијенти били изложени интензивној и сконцентрисаној високофреквентној буци од преко 100 и више децибела, а поготово не интензитету преко 130 децибела. Такође се наводи да су сви пацијенти упућени да се јаве у Поликлинику Клинике за ОРЛ и МФХ УКЦС у понедељак 17.03.2025. године ради додатног аудиолошког испитивања, од чега се јавило само 10 пацијената од којих је 7 имало нормалан слух, а 3 мањи скотон на 4 khz до 30 db који не указује на акутну акустичку трауму, такође ниједан од пацијената није пријавио дезоријентисаност. Напослетку извештаја наводи се да на бази анализе свих случајева може са сигурношћу да се констатује да ниједан прегледани пацијент није имао оштећење карактеристично за дејство буке и интензитета већег од 100 децибела. Предметни извештај потписали су директор УКЦС и директор Клинике за ОРЛ и МФХ.

Дана 17.03.2025. године главни јавни тужилац Првог ОЈТ у Београду сачинио је службену белешку у којој наводи да је обавио телефонски разговор са шефом кабинета министра одбране, бригадним генералом, којом приликом је договорено да Министарство одбране, тачније Војнотехнички институт достави анализу тужилаштву у вези тога да ли је дана 15.03.2025. године у 19.11 часова на протесту студената употребљено оружје под називом „звучни топ“.

Дана 17.03.2025. године Министарство одбране, Војнотехнички институт је доставио анализу могућности употребе звучног топа са протеста одржаног 15.03.2025. године у којој се, између осталог наводи да се под појмом “звучни топ” подразумева систем или уређај који користи део аудио фреквенција које региструје и чуло слуха, при чему се ови системи првенствено користе у мисијама спасавања, приликом сигнализирања на непосредну опасност -

природну катастрофу, али имају примену и у безбедносним системима. Истакнуто је да је кључна карактеристика ових система да генеришу аудио сигнале велике амплитуде, те да ниво звучних сигнала, као што је познато, опада са удаљеношћу од извора звука. Затим је појашњено да је, у циљу постизања веће удаљености, потребна већа излазна снага звучног извора, да према доступним подацима звучни топови имају излазну снагу већу од 140 децибела, те да је, примера ради, нормалан говор јачине око 50 до 60 децибела, док је бука мотора авиона око 150 децибела мерена на удаљености од 30 метара. Даље се наводи да је један од познатих система ове врсте, LRAD 1000 XI америчке фирме "Genesis", те да систем има могућност емитовања говора, снимљеног сигнала или емитовања сигнала одвраћања који се заснивају на фреквенцијама које су болне за људско чуло слуха и при чијем се регистровању код људи рефлексно тежи удаљавању од извора звука. Даље се наводи да је максимална излазна снага овог уређаја 153 децибела на удаљености од једног метра, док је максимални домет 3000 метара у идеалним условима, односно 1250 метара у поређењу са позадинским шумом од 88 децибела, те да би се на максималном домету такав карактеристичан звук чуо на фронту од 1600 метара, што би сигурно покрило ширину целе посматране улице. Затим се наводи да је на основу доступне литературе неспорна чињеница да се системи могу користити и за емитовање сигнала "одвраћања" који се заснивају на фреквенцијама које изазивају рефлексну реакцију људи и болне су за људско чуло слуха, па ако се лице налази у самом снопу звучног топа, јачина сигнала може да изазове непријатан осећај. У допису је затим наглашено да, гледајући снимке са протеста, нема индиција да су емитовани сигнали одвраћања јер би људи тада другачије реаговали и прекрили би чуло слуха, што је природан рефлекс. У наставку је наведено да се, са друге стране, на снимцима не региструју типични аудио сигнали који се могу наћи у доступним изворима који би упутили на емитовање са звучног топа или неког другог јаког извора звука јер би и ти сигнали морали бити снимљени путем микрофона, на телевизијским камерама и микрофонима на мобилним телефонима - поготово на пар стотина метара од извора звука. Такође је истакнуто да постоје различите конфигурације ових система, од преносних система који се уграђују на возила - мобилна варијанта и стационираних или полустационираних система, али у сваком случају се не ради о минијатурним системима који се лако могу сакрити и употребити. **На основу доступних података и отворених извора, у анализи се закључује да нема индиција да се користио систем "звучни топ" у критичном моменту.**

Дана 21.03.2025. године јавни тужилац Првог ОЈТ у Београду сачинила је службену белешку у којој је навела да је обавила телефонски разговор са програмским директором "A11" иницијативе за економска и социјална права, и са председником Комитета правника за људска права "Yusom", а у вези дописа Организације цивилног друштва поводом предистражног поступка у вези догађаја од 15.03.2025. године који је упућен тужилаштву путем мејла, а у којем су наведена лица означена као особе за контакт испред следећих организација: Комитет правника за људска права "Yusom", Београдски центар за људска права "FemPlatz", "A11" иницијатива за економска и социјална права, "Црта" и Грађанске иницијативе. Даље се наводи да све наведене организације праве базу сведочења људи који су били на лицу места, односно изложености звучном удару, из ког разлога је због хитности у поступању, јавни тужилац затражила од

поменутих лица да доставе до 24.03.2025. године све податке о грађанима који су се јављали наведеним организацијама до тог датума, који су им доставили своје податке или попунили анкетне листице, а који су се жалили на тегобе, те је затражено да доставе и њихове извештаје о повредама који су им предати. У службеној белешци се такође наводи да је програмски директор “A11” иницијативе за економска и социјална права истакао да се велики број грађана пријавио наведеним организацијама везано за здравствене тегобе које су имали након критичног догађаја, да је у медијима објављен тада званичан податак од око 3000 грађана, а да је тренутни број порастао до скоро 4000 грађана.

Дана 28.03.2025. године, поступајући јавни тужилац Првог ОЈТ у Београду, сачинила је службену белешку где наводи да је поново позвала путем телефона програмског директора “A11” иницијативе за економска и социјална права, а у вези њиховог претходног договора који се тиче достављања тачних података о броју лица која су пријавила да су се након критичног догађаја због тегоба које су имали обратили лекаrima, о чему поседују извештај о извршеном прегледу, те је он изјавио да тренутно и даље прикупљају наведену документацију, те да лично позивају сва та лица која су писменим путем пријавила да су оштећена и да ће сву документацију скупити највероватније до понедељка 31.03.2025. године, када ће исту предати Првом ОЈТ у Београду.

Дана 31.03.2025. године поступајући јавни тужилац сачинила је службену белешку у којој наводи да је тог дана телефонским путем контактирана од стране програмског директора “A11” иницијативе за економска и социјална права, а у вези њиховог претходног договора, те је исти изјавио да ће сутрадан у току дана бити достављена целокупна документација.

Дана 01.04.2026. године, Првом ОЈТ у Београду је достављен поднесак следећих организација цивилног друштва: Комитет правника за људска права “Yusom”, Београдски центар за људска права “FemPlatz”, “A11” иницијатива за економска и социјална права, “Црта” и Грађанске иницијативе, у коме се наводи да наведене организације достављају документацију након накнадно прибављене сагласности за њено прослеђивање јавном тужилаштву, и то од стране лица која су у периоду од 15.03.2025. године до 20.03.2025. године доставила организацијама копије здравствене документације настале поводом њихових здравствених прегледа које су обавили због тегоба које су осетили услед изложености јаком и необичном звуку у току одавања поште настрадалима у Новом Саду, у ул. Краља Милана у Београду, 15.03.2025. године. У поднеску је такође наведено да се организацијама обратио велики број грађана, али да су они контактирали само одређени број лица до тренутка слања овог поднеска, као и да су неки грађани дали сагласност за слање документације, а неки је ускратили. Дана 08.04.2025. године тужилаштву је достављена допуна документације, са личним подацима још још три лица. Увидом у списак лица која су доставиле наведене организације, утврђено је да се ради о **укупно 34 лица**.

Даљим увидом у списе предмета Првог ОЈТ КТР (...) утврђено је да су поднете кривичне пријаве против председника Републике Србије, припадника МУП РС, политичких функционера и НН лица због наводне употребе звучног

топа на протесту одржаном 15.03.2025. године, а од стране грађана, политичких активиста, чланова политичких странака са територије Републике Србије, као и невладиних организација. Наводи кривичних пријава тичу се управо чињеница и догађаја који су описани и анализирани у овом акту, због чега исте неће бити посебно образлагане. Ради се о следећим кривичним пријавама и подносиоцима: кривична пријава народног посланика Срђана Миливојевића од 17.03.2025. године поднета против НН лица због кривичног дела Тероризам из чл. 391 КЗ; кривична пријава удружења „Павле Бакић“ од 17.3.2025. године поднета против НН лица због кривичног дела Угрожавање сигурности из чл. 138 КЗ; кривична пријава удружења „Крени промени“ од 17.03.2025. године поднета против НН лица због кривичног дела Тероризам из чл. 391 КЗ; кривична пријава Д.Д. из Прокупља од 20.03.2025. године поднета против председника Републике Србије, Александра Вучића, због кривичног дела Тероризам из чл. 391 КЗ; кривична пријава народног посланика Мирослава Алексића од 17.03.2025. године поднета против Ивице Дачића, министра унутрашњих послова РС и Драгана Васиљевића, директора полиције, због к. дела из чл. 359 КЗ и др; кривична пријава Демократске странке од 23.04.2025. године поднета против Вучевић Милоша, председника СНС, Ивице Дачића, министра унутрашњих послова, Александра Вучића, председника Републике Србије и НН лица због к. дела Тероризам из чл. 391 КЗ. Затим, Странка Слободе и правде поднела је 19.03.2025. године кривичну пријаву против председника Републике Србије, Александра Вучића и Српске напредне странке, због кривичног дела Тероризам из чл. 391 КЗ, као и дана 17.03.2025. године кривичну пријаву против НН лица због кривичног дела Злоупотреба службеног положаја из чл. 359 КЗ и других. У прилогу кривичне пријаве Странке Слободе и правде достављена су 4 видео снимка са одржаног протеста и ни на једном од њих није забележен никакав необичан звук. Комитет правника за људска права “Yusom”, Београдски центар за људска права “FemPlatz”, “A11” иницијатива за економска и социјална права, “Црта” и Грађанске иницијативе поднеле су кривичну пријаву против НН лица због кривичног дела Тероризам из чл. 391 КЗ, у чијем прилогу се налази један ЦД. Увидом у садржину наведеног ЦД-а утврђено је да се на истом налази укупно 58 снимака са протеста од 15.03.2025. године, који су снимани мобилним телефоном, с тим што није познат идентитет лица која су сачинила снимке. Снимане су све локације на потезу од Теразија до Славије. Ни на једном снимку није забележен никакав необичан звук, већ је на сваком од њих приметан звук пиштаљки, комешања и узнемираних узвика грађана. Такође су поднети дописи од стране грађана (...) из Београда од 27.05.2025. године, (...) из Београда од 25.05.2025. године, (...) из Јагодине од 27.05.2025. године, (...) из Београда од 28.05.2025. године, (...) из Крагујевца од 02.06.2025. године, (...) из Београда од 29.05.2025. године, (...) из Краљево од 30.05.2025. године, (...) из Кикинде, (...) из Новог Сада, (...) из Бечеја и (...) из Ниша од 02.06.2025. године, као и других лица. Све наведене кривичне пријаве је ЈТОК доставило на даљу надлежност и поступање Првом ОЈТ у Београду.

Затим, у списима предмета Првог ОЈТ у Београду, налазе се укупно 4 омота са службеним белешкама о обавештењу примљеним од грађана које су дате у просторијама Првог ОЈТ у Београду са укупно 134 изјаве, као и 17 изјава грађана датих и у просторијама надлежних полицијских управа, заједно са лекарским извештајима у прилогу оних изјава где су достављени, а које изјаве и

лекарски извештаји се тичу наводних последица од употребе звучног топа са протеста студената одржаног 15.03.2025. године у Београду. Предметне изјаве и лекарски извештаји прибављени су према списковима лица које су полицијске станице и организације цивилног друштва доставиле Првом ОЈТ у Београду, а у вези лица која су пријавила тегобе након поменутог протеста и исти су детаљно анализирани.

-134 службене белешке о обавештењу примљеном од грађана дате у просторијама Првог ОЈТ у Београду, 17 службених белешки о обавештењу примљеном од грађана датих и у просторијама надлежних полицијских управа и 113 лекарских извештаја су саставни део списка предмета.

Мањи број лица којима је позив упућен од стране тужилаштва у вези давања изјаве поводом догађаја од 15.03.2025. године, мејлом је обавестио тужилаштво да се из различитих разлога неће одазвати позиву. Затим, мањи број тих грађана је своју изјаву послао путем мејла, међутим, будући да исте нису дате у складу са законом, непосредно пред органом поступка или у надлежној полицијској управи, исте нису анализирани у оквиру овог акта. Број лица којима је позив упућен, а који се нису одазвали позиву, износи 18.

С обзиром на то да су у јавности поједина лица, попут адвоката Боже Прелевића, потпредседнице ССП Маринике Тепић, Александра Радића, који је у медијима означен као војни аналитичар, али и друга лица својим објавама на друштвеним мрежама, истицала да је критичном приликом коришћен тзв. „звучни топ“ типа LRAD 450XL фирме “Genasys”, тужилаштво је извршило увид у карактеристике акустичног уређаја овог модела, који су јавно доступни на интернету, те је утврђено следеће:

LRAD 450XL намењен је за комуникацију великог домета, до 1700 метара крајње и 500 метара оперативне удаљености од циља коме се порука преноси, праволинијски у опсегу угла од 30 степени усмереног слања поруке. Поседује звучне перформансе од максималних 150дБ излазне јачине звука централно измереног на почетном метру, односно јачине континуираног звука од 147дБ измерено у односу на непосредну близину усмеравања ка циљу са стране (најбоље резултате даје на удаљености до 500 метара са позадинском јачином буке преко 88дБ) и може се користити у распону од -33 степени целзијуса до +60 степени целзијуса спољашње температуре.

Међутим, како је у појединим објавама на друштвеним мрежама, мада у нешто мањем броју случајева, истицана и наводна употреба истог уређаја, али модела LRAD 100X, ради што потпуније анализе догађаја, извршен је увид и у карактеристике овог акустичног уређаја, те је утврђено да је исти намењен за комуникацију до 600 метара крајње и 250 метара оперативне удаљености од циља коме се порука преноси, праволинијски у опсегу угла од 30 степени усмереног слања поруке. Опремљен је са интегрисаним звучником са неупоредивом вокалном јасноћом и до 30дБ гласнијег од звучника обичног микрофона. Поседује звучне перформансе од максималних 140дБ излазне јачине звука централно измереног на почетном метру, односно јачине континуираног звука од 137дБ измерено у односу на непосредну близину усмеравања ка циљу

са стране (најбоље резултате даје на удаљености до 250 метара са позадинском јачином буке преко 88дБ) и може се користити у распону од -33 степени целзијуса до +60 степени целзијуса спољашње температуре.

-Изјаве наведених лица у медијима о наводној употреби уређаја LRAD 450XL фирме "Genasys", као и карактеристике наведених уређаја са њиховим спецификацијама су одштампане и налазе се у прилогу овог акта.

Карактеристике уређаја LRAD 1000 XI су описане у анализи Министарства одбране, Војнотехничког института од 17.03.2025. године.

Затим, увидом у **јавно саопштење компаније "Genasys" од 20.03.2025. године**, а у вези наводне употребе тзв. "звучног топа", утврђено је да је фирма објавила да аудио и видео докази које су до сада видели и чули, не указују на употребу LRAD система током инцидента од 15. марта 2025. године у Београду. У наставку ове изјаве налази се и саопштење невладине организације „Earshot“, која је на свом званичном сајту описана као „прва светска непрофитна организација која се бави аудио форензиком и истраживањем звука ради заштите људских права и животне средине“. Текст саопштења гласи: „Дана 16. марта 2025. године, активисти из Србије су контактирали компанију Earshot како би истражили потенцијалну употребу звучног оружја од стране власти против великог броја демонстраната у моменту док су одржавали петнаестоминутну тишину за жртве урушавања надстрешнице железничке станице у Новом Саду. Earshot је примио 12 видео снимака који документују тренутке у којима је оружје наводно употребљено против демонстраната. 4 од ових видео снимака садрже звук који је у складу са буком коју производи Vortex Ring Gun или Vortex Cannon. Како ово оружје избацује гас из цилиндра брзином од 295 км/х, његово избацивање производи завијање које се упоређује са млазним мотором, заједно са вртложним прстеновима који могу бити јонизовани. Ово би створило електромагнетне сметње са уређајима као што су слушни апарати, што потврђују изјаве сведока са протеста. Уколико је ово био Vortex топ, ови снимци су начињени на најмање 700 метара од његовог извора. На овој удаљености сагоревање оружја више није чујно; Чује се само изразито звиждање притиска који се удаљава од места нападача и шири се према гомили, што изазива масовну панику. Пошто Earshot жели да даље истражи овај инцидент, молимо све који имају видео снимке од тог дана, а који приказују специфичан звук који се чује на овој објави, да нас контактирају.“

-Саопштења фирме "Genasys" и невладине организације „Earshot“ налазе се у прилогу овог акта.

Претрагом друштвених мрежа и објава у медијима, утврђено је да је **прва објава о употреби некаквог оружја** уследила 15. марта у 19:39 часова, када је НН лице на друштвеној мрежи "X" са корисничког налога "Alef Pendule" објавило следеће речи: "Коју сте технологију користили и шта је био циљ ове интервенције". Та објава је већ у 20:33 часова емитована на телевизији Н1, у емисији "Директно".

Претресом и вештачењем садржине електронских уређаја који су одузети од Александра Радића, јавности представљеног као војног аналитичара, утврђено је да је именовани најпре дана 15.03.2025. године у 20.32 часова успоставио контакт са новинарком ТВ “Н1” (...), која му је путем апликације “Сигнал” послала линк са профила “Alef Pendule” и рекла му да обрати пажњу на 32 секунд снимка, да би (...) и Радић потом поново успоставили комуникацију у 20.53 часова када јој је Радић послао поруку да је у питању звучно оружје, америчко нелегално средство које се користи за онеспособљавање, те да је употреба код нас био бруталан приказ силе и доказ ароганције. Затим је новинарка у 20.56 часова послала текст Радићу у коме се позива на његову изјаву да је звук који је изазвао панику међу окупљенима и прекинуо петнаестоминутну тишину, било звучно оружје или “звучни топ”, који поседује МУП Србије. Радић тврди да је једини циљ тог чина бруталан приказ силе и доказ ароганције, а мотив мржња према сопственом народу, при чему Радић у свом одговору тврди да звучни топ од пре неколико година поседује МУП Србије, али је онда тражио да се тај део извештаја измени и уместо МУП-а стави “безбедносне структуре”, док се са остатком написаног текста сложио, тј. дао ауторизацију. **Ово је била прва медијска тврдња о употреби “звучног топа”, а у 21.12 часова је на порталу “Н1” први пут објављен текст (...) заснован на Радићевом тексту, док је у 21.36 часова у емисији “Директно” уживо прочитана његова изјава. У том моменту Радић нема податке о фирмама од којих је набављен звучни топ, нема фотографије топа испред Скупштине, нити о такозваним фарадејевим кишобранима, нити постоје изјаве МУП и других органа о употреби звучног топа. Оно што је индикативно јесте да је Радић претходно остварио и комуникацију са **Здравком Поношем** који је у већ у 21:02 часова на истој друштвеној мрежи написао: “Употребљив си звучни топ. Пуцао си на грађане док су у тишини одавали почаст жртвама твог режима. Човече, пуцао си на народ који мирно протестује....”. Међутим, даљим увидом у Радићеву комуникацију са другим лицима, утврђено је да он заправо ни не зна да ли је употребљен звучни топ, или неки други уређај, већ само нагађа, о чему говоре следеће комуникације: Дана 15.03.2025. године у 20.56 часова у комуникацији оствареној на Вибер групи у којој су учествовали **Александар Радић, новинар РТС (...) и (...), уредник “Бете”,** па је новинар РТС написао “Користили су звучни топ по НАТО квалификацији Sonic weapon”, на шта је Радић одговорио да јесу, с тим што је 16.03.2025. године у 00.07 часова Радић написао “Инфразвук”. Међутим на идеју да се ипак можда ради о „инфразвуку“, Радић је дошао након комуникације са руским држављанином (...), са којим се 15.03.2025. године дописивао на околност да ли је некада користио звучни топ, на шта му је овај одговорио да јесте, да је 2014. године тестиран за заштиту брода од сомалијских пирата, док су мали звучни топ користили на тренингу и да је “срање”, па је (...) тада први пут споменуо термин “инфразвук”, који је Радић потом поменуо у претходној Вибер групи. Затим је 19.03.2025. године око 10.09 часова на истој овој Вибер групи, након што је објављена фотографија звучног топа испред Скупштине и након што су чланови групе коментарисали ко је могао објавити фотографију, Александар Радић око 10.09 часова објавио поруку која гласи: **“није важно...битан је циљ...ово је PSY OPS...”.** Затим, 16.03.2025. године у 13.13 часова у комуникацији између новинара РТС и Александра Радића дошло је до несугласица, када је новинар рекао да су га звали са РТС да пише текст о звучном топу и да их је он упутио на Радића, јер не жели да нагађа**

о нечему што не зна шта је и да руши свој интегритет, на шта му је Радић одговорио да он може да руши свој интегритет јер има идеолошку подлогу борбе за истину. Међутим, већ 15.03.2025. године, након што су објављени први подаци о наводној употреби звучног топа, Александар Радић је кренуо да прикупља аргументе за своју неутемељену тезу која је завршила у јавности. Најпре је ступио у контакт са (...) у 20.36 часова, од кога је тражио информације ко је купио звучни топ код нас и да ли зна који су модели узети. Затим, у периоду од 15.03.2025. године до 20.03.2025. године Радић је интензивно комуницирао са потпуковником Војске Србије, пилотом (...), при чему је комуникацију започео поменути пилот дана 15.03.2025. године у 21.20 часова, са питањем “које је оно звучно чудо”, на шта му је Радић одговорио да се ради о америчком звучном топу, притом износећи неистину да му је друг који га је користио потврдио да се ради о звучном топу (мислећи на поменутог руског држављанина). Током наредних пет дана Радић и поменути саговорник су били у интензивној комуникацији, при чему се Радић сада већ упорно распитује о “инфразвуку”, а његов саговорник се ставља у функцију да му помогне да докаже употребу звучног топа. Дана 18.03.2025. године Радић му каже да сумња да је топ био на Палати „Албанија“, док му саговорник одговора да је то немогуће, јер је његов домет 600 метара, док је ово био слаб сигнал и ишао је до 500 метара, те затим полемишу да ли је можда у питању LRAD 100X, што саговорник негира, а затим помињу LRAD 1000 XI, међутим када је Радић видео да му саговорник не даје убедљиве доказе за употребу топа, питао га је за “инфразвук”. Затим, дана 19.03.2025. године поменути саговорник коментарише да је један топ био код Скупштине, а други негде на Председништву, да би 20.03.2025. године дефинитивно рекао да није било звука, да би у једном моменту питао: “Да ли је то био LRAD или нешто друго”, на шта је Радић прокоментарисао да је то можда био “Vortex”, а његов саговорник је одговорио да је то тешко, да би му Радић затим одговорио “Стави који год уређај”. Дана 17.03.2025. године у 10.13 часова Радић је контактирао путем апликације „Телеграм“ пензионисаног генерал мајора (...) и тражио од њега помоћ, у смислу да му нађе неког стручњака у Београду који може да помогне у анализи, на шта му је он одговорио тек 18.03.2025. у 09.23 часова спомињући извесно лице презименом, али да он све чега се дотакне упропасти, на шта је Радић прокоментарисао “штета, готов је, реакције јавности су катастрофалне, сад га стављам у текст, излануо је да кишобран штити, а сви ћацији су из необичних побуда носили кишобране”. Затим, у наредним данима, Радић је остварио комуникацију са студентима Факултета драмских уметности где им је давао упутства са којим информацијама и аргументацијом да изађу у јавност. На крају, Александар Радић је у оквиру чет групе **студентима ФДУ** (...) и (...) послао податке о набавци звучног топа, где је препричао разговор са (...), и пласирао им причу о звучним кишобранима који штите од инфразвука, усмеравао их да то објаве, тврдећи је то индиректни доказ за инфразвук. Такође им је саопштио да, цитирам: “имамо и vortex canon топове мањих димензија и на основу анализа које су урадили докторанти и професори, 1000 XI се морао чути и немогуће је да то генерише инфразвук”, наглашавајући да је инфразвук посебан уређај. Студент (...) је затим тражио од Радића да их повеже са инжењером или са “Русом”, објашњавајући му да је “према снимцима сасвим сигурно да је Палата Албанија”, алудирајући да је уређај постављен на овој локацији, али истичући да би им значиле надзорне камере или други технички подаци који би могли

помоћи око утврђивања места удара. 18.03.2025. године Радић је поставио на Вибер групу саопштење Првог ОЈТ у Београду, затим наводећи да “Ништа погрешно нису написали, јер звучни топ стварно није коришћен, јер vortex canon и није звучни топ, и он функционише по скроз другом принципу, а звук је само нуспојава”. Затим, дана 26.03.2025. године студенти ФДУ су објавили видео о употреби “неког” оружја против демонстраната чиме су покушали да исправе грешку да се ради о тзв. „звучном топу“. Напослетку, 16. и 17.03.2025. године, **Мариника Тепић** је контактирала Александра Радића, тражећи од њега информације везано за евентуалну употребу звучног топа, са намером да се ствар политизује и да јој Радић помогне да формулише и постави посланичка питања у вези са тим, као члан Одбора за контролу служби безбедности, пошто хоће да то одмах ујутру шаље, при чему је и она сама рекла да није сигурна да се ради о моделу “1000”, већ да су јој то рекле две особе и да “пеца”.

Након изјаве Александра Радића, уследио је, са једне стране вишемесечни низ објава на друштвеним мрежама и гостовања у телевизијским емисијама разних опозиционих политичара, адвоката, професора, чланова невладиних организација и других лица, која су наклонена опозиционим политичким партијама, где су та лица категорички говорила о наводној употреби “звучног топа”, појашњавајући циљ, начин и последице његове употребе, притом не износећи ниједан доказ да је овакво средство заиста употребљено. Такође је изношен низ неоснованих и нетачних тврдњи о томе ко је наредио употребу овог уређаја, почев од председника Републике Србије Александра Вучића, преко Марка Парезановића и БИА, МУП-а, те тврдњи да је уређај постављен на Дрини код Жељка Митровића, па и њега треба питати о томе. Затим су следиле објаве са коментарима да ли је у питању “звучни топ” или “Вортекс”, или ниска фреквенција која пролази кроз зидове и покрива више од 2000 метара, као и низ других објава сличне садржине.

-Наведене изјаве су фотографисане са профила са којих су објављене, одштампане су и налазе се у прилогу акта.

Тужилаштво је извршило увид у **снимке са градских надзорних камера** од 15.03.2025. године, који су Првом ОЈТ у Београду достављени од стране МУП РС дана 17.03.2025. године, **као и у јавно емитовани видео снимак на телевизији РТС од 16.06.2026. године у делу где су приказани снимци са градских надзорних камера**, са протеста одржаног 15.03.2025. године, па је утврдило следеће:

У 18.55 часова, мања група окупљених лица на раскрсници улица Кнеза Милоша, Таковске и Булевара краља Александра, провоцира припаднике МУП-а, гађа и њих и редаре пиротехничким средствима.

У 19:09:10 часова, за време трајања петнаестоминутне тишине, редари који се налазе испред Народне скупштине, на раскрсници улица Кнеза Милоша, Таковске и Булевара краља Александра активирају протокол за повлачење, на рагласу се чује “јави да скину прслуке”, а затим први редари скидају прслуке на раскрсници ових улица, након чега неки трчећим кораком, а неки ужурбано, напуштају ово место окупљања, крећући се првенствено низ Таковску улицу, док

за њима креће да трчи и група грађана која се налазила око њих. На снимку може да се види и један од редара на углу улица Таковске и Архиепископа Данила, који делује као да ни не зна да је повлачење у току, који стоји и посматра трк редара и окупљених грађана, све док му други редари нису пришли и рекли му да скине прслук, што је он и учинио и пошао за њима у правцу цркве Светог Марка. Истовремено, један део редара креће се од Народне скупштине трчећим кораком ка Тргу Николе Пашића, где се чује нова порука о повлачењу, која гласи : "Јави кордону 3 да скину прслук".

У 19:09:23 часова, студенти су почели да скидају прслук и на раскрсници Трга Николе Пашића и улице Драгослава Јовановића, дакле 13. секунди након почетка повлачења са раскрснице улица Кнеза Милоша, Таковске и Булевара краља Александра. Међутим, уочава се да је студент који је добио мегафон како би у ул. Краља Милана даље пренео информацију о активирању протокола о повлачењу, претходно застао да скине прслук са себе и да га спакује у торбу, због чега је направио временски јаз од 1 минута у даљем преносу информације о повлачењу. У међувремену, неколико лица креће да трчи у улицу Драгослава Јовановића. Затим је један студент-редар дао у том моменту изјаву за медије да до повлачења студената долази због провокација које приређују лица која нису студенти, те да се редари повлаче како не би избио још „већи хаос“. Потом је једна женска особа изјавила за медије да им је речено да се повлаче, јер ситуација постаје преагресивна и да је потребно да се сви склоне.

У 19:10:39 часова, повлачење стиже до раскрснице улица Драгослава Јовановића и Краља Милана, где студенти добијају поруку да је почело повлачење након чега скидају прслук и трчећи уз фасаде, напуштају простор скупа. Окупљени грађани око њих, видевши студенте, крећу панично да реагују и да заједно са њиме беже од „нечег“а. Од ове тачке, повлачење даље иде у два смера, ка Теразијама и ка Славији. У једном моменту, неколико лица пали бакље у ул. Драгослава Јовановића, испред возила хитне помоћи.

У 19:10:42 часова, ланчана реакција кретања грађана са раскрснице Драгослава Јовановића наставља се ка Теразијама где окупљени грађани почињу да беже ка Палати "Албанија", као и ка Призренској и Балканској улици. Међутим, уочава се како неколико мањих група грађана не бежи, већ непомично остају да стоје на "острвима" на средини коловоза и да посматрају у смеру ка раскрсници улица Краља Милана и Драгослава Јовановића. Прво се склањају грађани који се налазе ближе раскрсници ових двеју улица, а у наредним секундама следи ужурбано повлачење грађана који се налазе иза њих. Простор на коме се овај догађај одиграва износи око 100 метара међусобне раздаљине.

Даље се уочава како се након неколико секунди, грађани заустављају и окрећу, посматрајући у смеру ка раскрсници улица Краља Милана и Драгослава Јовановића.

У 19:10:46 часова, у ул. Краља Милана код Председништва, у смеру ка Славији, уочава се како се маса окупљених лица одједном, трчећи, панично склања са средине коловоза ка тротоарима, да би се затим, након само неколико секунди већи део њих вратио на средину коловоза и посматрао у смеру ка раскрсници са улицом Драгослава Јовановића. Такође је уочено да се у моменту паничног

померања грађана ка тротоарима, застава Републике Србије која је постављена између дрвета и бандере, не помера, што се исто односи и на мању заставу која је истакнута непосредно поред претходне, на бандери. Такође се уочава да неколико лица не беже заједно са остатком масе, већ остају непомично да стоје на средини коловоза и посматрају у смеру ка раскрсници улица Краља Милана и Драгослава Јовановића.

У 19:10:55 часова, на раскрсници улица Краља Милана и Кнеза Милоша, код „Лондона“, у смеру ка Славији, уочава се како се маса окупљених лица одједном трчећи, панично склања са средине коловоза ка тротоарима, да би се затим, након само неколико секунди део њих вратио на средину коловоза и посматрао у смеру ка Теразијама. Такође се уочава да неколико лица не беже заједно са осталим грађанима, већ остају непомично да стоје на средини коловоза и посматрају у смеру ка Теразијама.

У 19:11:00 часова, на раскрсници улица Краља Милана и Ресавске, у смеру ка Славији, уочава се идентична слика, како се маса окупљених лица одједном трчећи, панично склања са средине коловоза ка тротоарима, да би се затим, након само неколико секунди део њих вратио на средину коловоза и посматрао у смеру ка Теразијама. Наредни видео запис садржи забележен исти догађај, у истом временском интервалу, само је место догађаја поред „Београђанке“.

У 19:11:05 часова, на раскрсници улица Краља Милана и Светозара Марковића, окупљена лица се склањају са средине улице и беже ка тротоарима. Такође се уочава да једно лице не бежи заједно са остатком масе, већ остаје непомично да стоји на средини коловоза и посматра у смеру ка Теразијама.

У 19:11:05 часова, на градској камери која снима наставак раскрснице улица Краља Милана и Светозара Марковића, ка Славији, уочава се јединствена маса грађана која мирно стоји и посматра у смеру ка Славији, да би у 19:11:11 часова један мањи део грађана из те масе почео панично да се склања ка њеној средини, при чему се телом окрећу у смеру ка Теразијама и посматрају у овом правцу. За то време, преостали, већи део грађана из те јединствене масе, остаје мирно да стоји и посматра у смеру ка Славији.

Затим, будући да су на друштвеним мрежама и интернет платформама након 15. марта 2025. године објављивани видео снимци самог момента прекида петнаестоминутне тишине, тужилаштво је извршило интернет претрагу ових снимака ради њихове анализе. Најпре је извршен увид у укупно 11 снимака који су постављени на “YouTube” платформи са следећих профила: VRATITEnamSrbiju, RadeŠušnjaraVion, TheRaulAmon, “корњачин.врач”, “балканвидео”, “Тема-у2с6о”, “ЈестеДаЈестеДа”, “Igor.K”, “korisne.zanimljivosti”, “BitnobyZanaZivaljevic”, “MoodriOblak”. Утврђено је да се, иако сви видео записи снимају исти моменат прекида петнаестоминуте тишине, на три видео записа чује необично јак звук попут „хука“, док на другим снимцима такав звук није забележен, већ се на њима чују искључиво звук пиштаљки, трубе, комешање и узнемирени узвици грађана. Такође истичемо да поменута три снимка на којима је забележен специфичан „хук“, представљају скоро идентичне снимке сачињене на идентичној локацији у идентичном окружењу грађана, да су

начињени од стране највероватније два лица која су се налазила у непосредној међусобној близини. Снимци су објављени са следећих профила: „VRATITE nam Srbiju“, „корњачин.врач“ и „Тема-у2сбо“. Будући да се по звуку разликују од осталих снимака, у циљу провере њихове аутентичности, тужилаштво је извршило интернет претрагу ради утврђивања да ли су објављени и на друштвеним мрежама, те је утврђено да је један од ових снимака објављен и са „Тик Ток“ профила „bojan.hajdu3“. Међутим, снимак исте садржине је објављен и на „Facebook“ апликацији од стране корисника Александра Кутлешића и Стефана Радића (Радио Пулс Гроцка), при чему су снимци на оба профила по садржини видео записа идентична снимцима објављеном са три профила на „YouTube“ платформи, као и са „Тик Ток“ апликације. Међутим, **кључна разлика је у аудио звуку, будући да ова два снимка не садрже никакав необичан звук попут „хука“, већ садрже искључиво звук пиштаљки и комешања грађана уз одсуство било каквог необичног звука.** Битно је напоменути да је увидом у наведене профиле ових лица, који су јавни, утврђено да се ради о профилима који подржавају протесте, а који су политички негативно настројени према председнику Републике Србије и владајућој странци. Међутим, ради потпуне провере аутентичности снимака, тужилаштво је извршило анализу и поређење оних на којима се чује необичан „хук“, са истим снимцима на којима се тај звук не чује. Будући да су снимци, као што је горе појашњено, готово идентични и да су само преузимани и дељени са различитих профила, анализа и поређење су извршени између два снимка на којима се чује „хук“, а који су највише експлоатисани, и оних снимака на којима таквог звука нема. **Провера је извршена употребом софтверског алата „sonic-visualiser“ који је намењен за поређење и анализу аудио садржаја и односи се на видео записе са следећих профила:**

-Najbolji snimak ZVUKA ZVUČNOG TOPA na protestu u Beogradu. Pojačaj do kraja! - Видео снимак је објављен дана 16.03.2025. године на Youtube каналу "Тема" у 20.18 часова. Видео запис приказује амбијент и дешавања на углу улица Кнеза Милоша и Краља Милана око 19.11 часова. На овом снимку се чује специфичан „хук“. Снимак се може преузети на веб адреси <https://www.youtube.com/watch?v=owxSFuG80mk>. Трајање видео записа је 23 секунде.

-POJAČAJ da čuješ - Zvučni top - VRATITE nam SRBIJU -

Видео снимак је објављен дана 16.03.2025. године на Youtube каналу "VRATITE nam SRBIJU" у 19.04 часова. Видео запис приказује амбијент и дешавања на углу улица Кнеза Милоша и Краља Милана око 19.11 часова. На овом снимку се чује специфичан „хук“. Снимак се може преузети на веб адреси <https://youtube.com/watch?v=BWHSQM-kwgM>. Трајање видео записа је 24 секунде.

-Puls Radio Grocka - Danas nju 15-

minutnu tis inu tac no u 19i11h prekinuo je c udan zvuk koji Xmm22j - Видео снимак је објављен дана 15.03.2025. године на Facebook налогу "Stefan Radić (Радио Пулс Гроцка)" у 22.51 часова. Видео запис приказује амбијент и

дешавања на углу улица Кнеза Милоша и Краља Милана око 19.11 часова. На овом снимку се не чује никакав необичан звук попут „хука“. Снимак се може преузети на веб адреси https://www.facebook.com/pulsradiogrocka?locale=sr_RS. Трајање видео записа је 37 секунди.

Ради лакшег разумевања, анализа снимака је направљена кроз „слајдове“ који се налазе у прилогу овог акта:

Слајд 2 – „Тема“ (720p, h264, youtube): На слајду је приказан спектар горе наведеног снимка на коме се чује специфичан звук у виду "хука" који је карактеристичан у периоду од 14. до 17. секунде снимка. На спектрограму који је приказан издвајају се два сигнала. Први је у фреквенцијском опсегу до 75 до 86Hz на нивоу од -29Db. Овде се ради о нискофреквентном сигналу који је директно везан за амбијенталну буку и додатно је појачан тзв. "хуком". Други је у фреквенцијском опсегу до 3340 до 3350Hz на нивоу од -56dB који представља звук пиштаљке. Сви остали звукови су производ амбијенталне буке.

Слајд 3 – „VRATITE nam SRBIJU“ (720p, h264, youtube): На слајду је приказан спектар горе наведеног снимка на којем се чује специфичан звук у виду "хука" који је карактеристичан у периоду од 14. до 17. секунде снимка. На спектрограму који је приказан издвајају се сва сигнала. Први је у фреквенцијском опсегу до 75 до 86Hz на нивоу од -31dB, овде се ради о нискофреквентном сигналу који је директно везан за амбијенталну буку и додатно је појачан тзв. "хуком". Други је у фреквенцијском опсегу до 3340 до 3350Hz на нивоу од -56dB који представља звук пиштаљке. Сви остали звукови су производ амбијенталне буке.

Слајд 4 и 5 – Александар Кутлешић- објава од 16.03.2025. године и од 24.06.2026. године: У обе објаве, корисник Александар Кутлешић је на свом Facebook налогу објавио садржај под насловом "*MUP je znao šta će se desiti. Izdali su saopštenje da oni nisu koristili zvučni top. Na ovom snimku se vidi kako policija beži u suprotnom pravcu od udara.*", дана 16.03.2025. године у 20.27 часова. Трајање видео записа је 38 секунди. Оно што је карактеристично јесте да се **на видео запису не чује специфичан "хук" са претходна два видео записа, већ само амбијентална бука** која је производ неконтролисаног кретања људи и очигледне панике. **Иако је евидентно да су снимци направљени на истој локацији.** Видео снимци могу да се види на интернет адреси [https://www.facebook.com/aleksandar.kutlesic.7/videos/mup-je-znao-%C5%A1ta-%C4%87e-se-desiti-izdali-su-saop%C5%A1tenje-da-oni-nisu-koristili-zvu](https://www.facebook.com/aleksandar.kutlesic.7/videos/mup-je-znao-%C5%A1ta-%C4%87e-se-desiti-izdali-su-saop%C5%A1tenje-da-oni-nisu-koristili-zvu%C4%8Dni-t/689259546774370) и <https://www.facebook.com/aleksandar.kutlesic.7/videos/aj-da-ponovimojedan-od-najboljih-snimaka-gde-se-ta%C4%8Dno-vidi-kako-je-300000-ljudi-/1647933826287147>.

Корисник Александар Кутлешић је такође на свом "X" налогу објавио садржај под насловом "*Aj da ponovimo Jedan od najboljih snimaka gde se tačno vidi kako je 300.000 ljudi uigrano popadalo samo da bi režim okrivili za upotrebu "zvučnog*

topa". " дана 24.06.2026. године у 17.37 часова. Видео садржај може да се види на адреси <https://x.com/AleksandarKutl1/status/2069807075681534038>.

Слајд 6 – Александар Кутлешић - Стефан Радић: Стефан Радић коментарише објаву Кутлешића дана 24.06.2026. године у 19.00 часова са претходног слајда и износи да је то **„његов снимак, да га је он лично направио, не знајући шта ће се касније догодити“**. Притом прилаже скриншот са детаљима видео записа који је направио на свом телефону, те се утврђује да је видео трајао 37 секунди, да је био у резолуцији 1920x1080 пиксела, са 30 фрејмова у секунди.

Слајд 7 – Стефан Радић – Објава 15. март 2025. године у 22.51 часова: Анализом јавних података на интернету утврђено је да је објава Стефана Радића на Facebook налогу <https://www.facebook.com/pulsradiogrocka> **највероватније прва објава** догађаја.

Слајд 8 – Стефан Радић-Puls_Radio_Grocka - Danas_nju_15-minutnu_tis_inu_tac_no_u_19i11h_prekinuo_je_c_udan_zvuk_koji_Xmm22j: На слајду је приказан спектар горе наведеног снимка на коме се **не чује специфичан звук у виду "хука"** који је карактеристичан у периоду од 14. до 17. секунде снимка. На спектрограму који је приказан издвајају се два сигнала. Једини сигнал који се издваја је у фреквенцијском опсегу до 3340 до 3350Hz на нивоу од -69dB који представља звук пиштаљке. Сви остали звукови су производ амбијенталне буке, која иде до нивоа од -42dB.

Слајд 9 - Упоредни приказ:

На слајду је приказан спектар три горе наведена анализирана снимка. Може се закључити неколико детаља:

Ниво амбијенталне буке на снимцима који су направљени на истој локацији са слајда 2 и 3 за које је утврђено да су објављени касније, а на којима се чује карактеристичан „хук“ на ниским фреквенцијама има ниво амбијенталне буке до -29dB, што је знатно више од оригиналног снимка (...) са слајда 8, где је ниво амбијенталне буке -42dB што је знатно ниже.

Спектар на ниским фреквенцијама на прва два снимка у делу где се чује „хук“ има ширину од готово 65 до 100Hz, док се снимак на оригиналном снимку у том истом опсегу не издваја по ширини спектра већ свој максимум достиже у пикну на 82Hz.

Једини карактеристичан звук који се понавља на свим снимцима је звук пиштаљки који је карактеристичан и периодично се понавља у току периода тишине.

Слајд 10 - Спектрограм – приказ 1

На слајду је приказан упоредни снимак сва три анализирана сигнала. Оно што се прво истиче је звук пиштаљке који се периодично понавља до почетка неконтролисаног кретања људи у простору. Звук "хука" је приказан на прва два снимка и јасно је приказан испод црвене линије у делу где су обележени шумови. Видимо да на снимку 3. истих нема.

Оно што се може закључити је да је снимак највероватније накнадно појачаван у сегменту интензитета звука што се на спектрограму приказује у виду интензивнијих црних површина-тачака. На прва два снимка оне су интензивније и видљивије, док је на трећем површина хомогенија.

Слајд 11 - Облик сигнала – приказ 2

На слајду је приказан упоредни снимак сва три анализирана сигнала. Овде се јасније види да оригинални сигнал траје дуже, односно 37 секунди на снимку 3. и да је мањег интензитета. Док су друга два краћа, 23 секунде и имају изразито повећан интензитет, што се види и кроз претходне анализе сигнала у виду повећаног нивоа амбијенталне буке.

Слајд 12 - Мелодични спектрограм – приказ 3

На слајду је приказан упоредни снимак сва три анализирана сигнала. Овде се најупечатљивије види приказ "хука" на прва два снимка, краћег трајања и већег интензитета на нижим фреквенцијама. Док се на трећем исти уопште не манифестује. На слајду је приказан црвеним линијама које прате рок сигнала хука.

Може да се закључи да су сва три снимка са исте локације, као и да приказују исти догађај. Такође је евидентно да су извори снимака различити. Међутим оно што је индикативно јесте да се у спектру не приказују исти сигнали у истим тренуцима. Ово не треба да се тумачи као да треба да буду идентични, међутим сигнали који имају интензитет и дужину која је изнад амбијенталне буке морају да буду приказани. **Ово је посебно карактеристично за тзв. „хук“ који се чује на два снимка која су објављена 16.03.2025. године, више од 24 часа после индикативног догађаја, док се на првом објављеном снимку непосредно после догађаја исти не чује.** Такт пиштаљке која се периодично чује даје додатну аргументацију да је снимак накнадно мењан у смислу интензитета, јер се исти може користити као референтни. Што указује и ниво амбијенталне буке који би требало да је исти на свим снимцима. Из наведене анализе, закључује се да је снимак који је сачинио и објавио Стефан Радић (Радио Пулс Гроцка), оригиналан снимак, док су остали снимци на којима се чује специфичан „хук“ накнадно обрађени.

-Описани слајдови се налазе у прилогу овог акта.

На захтев ВЈТ у Београду да се достави стручно појашњење термина „PSY OPS“, Министарство одбране је дана 24.08.2026. године доставило допис број (...) од 21.08.2026. године у коме се између осталог наводи да је акроним „PSY OPS“ скраћеница од израза *psychological operations* (психолошке операције) и да се у војним документима и академским радовима најчешће користе скраћенице „PSYOP“, „PSYOPS“ и „PSYOPs“, „PSY OPS“, „PsyOps“, али са истим значењем. Даље се наводи да су психолошке операције планирана употреба убедљиве комуникације ради **остваривања жељених утицаја** на ставове и понашање људи и циљних група у циљу остваривања одређених интереса стране која их изводи, као и да се оне састоје од политичких, војних и идеолошких акција предузетих да би се код циљних група изазвало понашање, емоције и ставови, који доприносе остваривању интереса организатора ових операција. Даље, део садржаја психолошких операција јесте део

информационих дејстава, док су објекти информационих дејстава руководство, оружане снаге и становништво непријатеља, као и неутрални субјекти, кроз деловање на њихове мотиве, емоције, разумевање и поступање. Овако дефинисана информациона дејства обухватају део садржаја који се у другим оружаним снагама препознају као психолошке операције. Даље су појашњени **циљеви** који се желе постићи психолошким операцијама, а то су **утицај на државно руководство, војно руководство и јавно мњење друге стране**, и изводе се ради остваривања највиших националних циљева. Даље је наведено да **деловања у психолошком рату обухватају: пропаганду, ширење гласина, дезинформисање, спиновање, астротурфинг, (усмерени) дигитални друштвени активизам, обојене револуције и др.** Затим је појашњен појам пропаганде која представља свесно и планирано ширење информација, које представљају плански рад са циљем да се утиче на мишљење и понашање људи. Такође је појашњено да пропаганда, психолошке операције, информационе манипулације и др. представљају стратешке методе утицаја на свест, емоције и понашање појединаца или група. Синоними, који су по својој суштини јединствени преносни механизам поруке у специфичном облику комуникације, прилагођавају се друштву јер се култура, технологија и друштвени односи стално развијају. Садржаји који се сматрају психолошким операцијама постојали су и користили су се много пре него што су сврстани под овај, релативно нови појам, па су тако, психолошке операције крајем 20. и почетком 21. века у великој мери биле разрађене у документима појединих држава и савеза, попут војних доктринарних и других докумената. Даље је наведено да је спровођење и одбрана од психолошких или информационих или психолошко пропагандних деловања у Републици Србији регулисана кроз систем одбране, војне доктрине и законе који штите уставни поредак и безбедност (Законом о одбрани, Законом о Војсци, Стратегија националне безбедности Републике Србије, Кривични законик, и др). Затим, на основу Закона о одбрани, Народна скупштина је донела 27. децембра 2019. године, **Стратегију националне безбедности Републике Србије** („Службени гласник РС“, бр. 94/2019 (у даљем тексту: Стратегија) која представља најважнији стратешки документ којим се утврђују основе политике безбедности у заштити националних интереса Републике Србије и чијим се спровођењем штите њене националне вредности и интереси од изазова, ризика и претњи безбедности у свим областима друштвеног живота. Стратегија даје анализу окружења Републике Србије, идентификује изазове, ризике и претње безбедности, утврђује националне интересе, одређује циљеве, основна начела и елементе политике националне безбедности и дефинише структуру, начела функционисања и одговорности у оквиру система безбедности. Истакнуто је да **Стратегија препознаје пропаганду као безбедносни ризик за Р. Србију.** Такође се наводи да се у стратегијским документима Републике Србије види значај информационог окружења, хибридних претњи и информационих утицаја, психолошких операција, док је у Концепту тоталне одбране кроз припреме у области информисања препознато спречавање и умањење последица извођења информационих и психолошких операција непријатеља (пропаганда, пласирање дезинформација и лажних вести и др.). Истакнуто је и да је законодавац заштиту уставног уређења и безбедности Републике Србије кривичноправно регулисао прописујући одређена понашања за кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије, као област од посебног значаја. Кривичним закоником је између осталих кривичних дела против уставног уређења и

безбедности Србије, прописано забрањено изазивање панике, ширење лажних информација (кривична дела против јавног реда и мира) и угрожавање уставног поретка, позивање на насилну промену уставног уређења, припремање дела против уставног уређења и безбедности Србије, па због природе ових кривичних дела, не само подстрекавање, већ и позивање и подстицање неодређеног круга лица оправдава кривичноправну интервенцију. Напослетку се закључује да сходно изнетом, наведене инкриминисане радње садрже својеврсну злоупотребу „PSY OPS“ у цивилној области, односно психолошко пропагандне активности усмерене ка покушајима дестабилизације институција и изазивања тензија у друштву, и да исте представљају претњу безбедности Републике Србије.

-У прилогу је достављена Стратегија националне безбедности Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 94/2019).

Затим, увидом у поједине медијске чланке објављиване након 15.03.2025. године, објаве на друштвеним мрежама, као и на студентским страницама и профилима, утврђује се да је у више наврата означено да је коришћен „звучни топ“ који је био постављен на згради Палате „Албанија“, те да је емитовани звук био усмерен у правцу ка Славији.

Такође истичемо да је уочи скупа од 15. марта јавно објављено од стране организатора овог скупа, да ће, уколико из било ког разлога сматрају да више не могу да гарантују безбедност грађана на протесту, редари-студенти скинути своје жуте прслукe, што ће бити знак окупљеним грађанима да протест формално више није „студентски“ и да они неће сносити одговорност за било какве евентуалне инциденте или акте насиља. Протокол о повлачењу је такође подразумевао да се студенти крећу уз фасаде зграда и да се склоне са средине коловоза.

-Саопштење се налази у прилогу акта.

АНАЛИЗА ДОГАЂАЈА ОД 15.03.2025. ГОДИНЕ САЧИЊЕНА НА ОСНОВУ ПРИКУПЉЕНИХ ДОКАЗА И ЗАКЉУЧАК

Наиме, на основу свестраног разматрања прикупљених доказа, тужилаштво је утврдило да се 15. марта 2025. године на спорном потезу од Теразија, па дуж целе улице Краља Милана ка тргу Славија, догодила панична ланчана реакција кретања грађана, **чији узрок није употреба тзв. “звучног топа” нити било каквог сличног уређаја**, што је у даљем тексту детаљно појашњено кроз неколико сегмената образложења. Најпре, **први део** образложења се односи на анализу узрока паничне реакције грађана у време петнаестоминутне тишине, затим, **други део** образложења се односи на анализу изјава грађана датих у тужилаштву и полицији као и њихових лекарских извештаја, **трећи део** се тиче анализе извора из којих је дошло до ширења дезинформације да је употребљен тзв. „звучни топ“, док се **четврти део** односи на питање постојања доказа о наводној употреби овог уређаја.

I

Најпре, овај сегмент образложења тиче се два кључна догађаја. Први је догађај испред Народне скупштине који истовремено представља и узрок који је довео до ланчаног кретања грађана низ улицу Краља Милана и ка Теразијама, а други је догађај са раскрснице улица Драгослава Јовановића и Краља Милана који представља епицентар са кога долази до двосмерног ширења таласа овог ланчаног кретања.

Анализом **видео снимака** са локација на којима су се налазили учесници скупа утврђено је да **узрок** овог ланчаног кретања наступа у моменту када на првом „пункту“ окупљања, односно на раскрсници улица Кнеза Милоша, Таковске и Булевара краља Александра, редари активирају свој безбедносни протокол о повлачењу и преко разгласа објављују да се „скину прслуци“, након чега трчећи почињу да се крећу, између осталог и ка Тргу Николе Пашића. Надаље је утврђено да пристизањем на раскрсницу Трга Николе Пашића и улице Драгослава Јовановића, долази до преноса информације о „повлачењу“ редарима на овој локацији, који затим скидају прслук и путем разгласа даље преносе ову поруку. Даљим увидом у видео снимке је утврђено да информација затим стиже до **кључне тачке, односно до раскрснице улица Драгослава Јовановића и Краља Милана**, када редари и на овој локацији скидају прслук и почињу да се трчећим кораком склањају ка фасадама зграда, у складу са својим безбедносним протоколом о повлачењу. Овај њихов изненадни потез, који је праћен њиховим трком и ужурбаним кретањем, изазива очекивану, психолошку, инстинктивну реакцију окупљених лица и повлачи их за собом. Јер за грађане, у складу са јавним саопштењем организатора скупа, скидање редарских прслукa представља упозорење да безбедност на протесту више није загарантована и да протест више „није студентски“. Ради појашњења, увидом у видео записе утврђено је да **управо повлачење редара са ове раскрснице представља кључни моменат који доводи до „активирања“ таласа ланчаног кретања учесника скупа**, будући да грађани окупљени на овом месту, видевши да редари трче и скидају прслукe, почињу да беже у два смера, десно, ка Теразијама и лево, ка Славији, не знајући ни од чега беже. Најпре, указујемо да се на Теразијама у том моменту налази већи број окупљених лица која, угледавши групу лица која се ужурбано креће ка њима са раскрснице са улицом Драгослава Јовановића, изненада почињу да беже ка Палати "Албанија", Призренској и Балканској улици. Међутим, и грађани који се налазе код Председништва, такође виде и чују групу лица која се трчећи крећу ка њима са раскрснице Драгослава Јовановића, због чега и они почињу панично да се склањају са средине коловоза. Међутим, њима није познато да је узрок овог кретања грађана и редара настао још испред Народне скупштине, активирањем „протокола о повлачењу“ и преносом поруке о „повлачењу“ међу редарима, нити им је познато да су редари почели да напуштају скуп, јер због позиције на којој се налазе нису у могућности да уоче ове догађаје. Истовремено указујемо да се део грађана који су почели да беже ка Теразијама и део оних који се налазе код Председништва, након само две секунде враћа на средину коловоза и посматра ка раскрсници са улицом Драгослава Јовановића, што јасно указује да је узрок њихове реакције дошао из овог смера. Затим, одмах након реакције грађана на Теразијама и код Председништва, идентичне слике њиховог паничног повлачења

са коловоза протежу се и низ улицу Краља Милана, у правцу Славије, наступајући ланчано једна за другом и то на раскрсници улица Краља Милана и Кнеза Милоша, потом и на раскрсници улица Краља Милана и Ресавске, и напослетку и на раскрсници улица Краља Милана и Светозара Марковића, што је све забележено на видео снимцима.

Битно је напоменути да се на свакој од наведених локација налази већи број лица која се крећу трчећим кораком по тврдој асфалтној површини и који се практично спуштају благо низбрдо у правцу ка Славији, што је пропраћено употребом пиштаљки, виком и узвицима услед страха који је завладао, што је све забележено на видео снимцима у које је тужилаштво извршило увид. Све то заједно може да произведе јак преносиви звук који окупљеним лицима која се налазе испред њих, на сваком сегменту улице Краља Милана наниже, и то у моменту док траје тишина и док се у том делу града не чује ни један једини звук, у улици оивиченој зградама где је звук праћен одјеком, може да личи на звук „стампеда, шума итд“, како део испитаних грађана и описује у својим изјавама. На овом месту напомињемо да је део испитаних грађана у својим изјавама у Првом ОЈТ у Београду изјавио да нису чули никакав необичан звук, већ да су чули вику и комешање присутних лица иза њих, да су чули звук жамора и групе људи која им се приближава, да су видели померање масе људи иза њих, а све у моменту који непосредно претходи прекиду петнаестоминутне тишине.

Посебну пажњу скрећемо на моменат када окупљена лица на Теразијама почињу трчећи да се крећу ка Палати „Албанија“, која локација је у јавности означена као место на коме је постављен тзв. „звучни топ“. Да појаснимо, да се радило о тзв. „звучном топу“ или другом уређају сличних карактеристика, емитовани звук би нагонио грађане да се крећу у смеру који се протеже супротно од места извора звука, бежећи од њега, што би у овом случају, да је овакав извор звука заиста коришћен, нагнало грађане да се крећу низ улицу Краља Милана, **а не у супротном смеру и то практично ка извору звука (да је заиста постојао), односно у правцу ка Палати „Албанија“.** Наведена чињеница је додатни доказ о дезинформацијама пласираним у јавности, да је тзв. „звучни топ“ наводно био постављен на овој локацији.

Такође указујемо на неколико кључних чињеница које се тичу временског трајања и начина кретања учесника скупа. Наиме, укупно временско трајање ланчаног таласа кретања грађана у виду њиховог убрзаног повлачења са коловоза, од почетне па до крајње тачке догађаја износи укупно 32 секунде, а не неколико секунди како је то истицано у медијима. Такође је битно напоменути да ова реакција не наступа истовремено дуж целе улице, већ се повлачење учесника скупа одвијало сукцесивно, у етапама, попут „таласа“, тако да су се са коловоза најпре склањала лица позиционирана на горњем, најудаљенијем делу улице Краља Милана, након чега су се редом склањали грађани који су се налазили на наредним деловима улице и тако све до крајње тачке догађаја. Појашњења ради, на видео камерама се прво уочава повлачење учесника скупа са раскрснице улица Краља Милана и Драгослава Јовановића, затим, тек 7 секунди након тога следи иста реакција код Председништва, 9 секунди након тога реакција се понавља на раскрсници улица Краља Милана и Кнеза Милоша, након 5 секунди наступа и на раскрсници улица Краља Милана и Ресавске и

напоследку, након још 5 секунди стиже и до раскрсница улица Краља Милана и Светозара Марковића, када се и завршава. Да је коришћен акустични уређај типа LRAD или сличан уређај, описана реакција грађана не би трајала укупно 32 секунде од почетне па до крајње тачке евентуалног простирања звука, нити би се одиграла сукцесивно, већ практично истовремено и у много краћем временском размаку.

Идентичан образац начина кретања грађана уочава се и на Теразијама у 19:10:42 часова, када најпре лица позиционирана ближе раскрсници улица Драгослава Јовановића и Краља Милана почињу ужурбано да се склањају са коловоза и то након што уоче групу лица како им се трчећи приближава са ове раскрснице, да би се након протека од неколико секунди и уочавања њиховог наглог кретања, почела удаљавати и лица која су се налазила иза њих. Да је постојао било какав звук, реакција грађана у виду повлачења ка тротоарима би уследила истовремено, а не сукцесивно и у размаку од неколико секунди на растојању од свега 50 метара њихове међусобне удаљености.

Битно је поменути и реакцију окупљених лица на раскрсници улица Краља Милана и Светозара Марковића, где се у моменту трајања петнаестоминутне тишине уочава јединствена, већа група грађана која мирно стоји и посматра у смеру ка Славији, да би изненада, у 19:11:11 часова један мањи део лица из те групе започео нагло и ужурбано повлачење ка њеном средишњем делу. За то време, преостали, већи део грађана из те групе, остаје мирно и непомично да стоји и посматра у смеру ка Славији, не примећујући да се тик уз њих, на мање од пола метра удаљености, било шта дешава, не показујући притом било какву паничну реакцију. Дакле, да је постојао било какав звук, он би проузроковао реакцију свих грађана окупљених на истом месту и не би дошло до селективног реаговања само једног дела окупљених лица. Наглашавамо да је ова реакција уследила само од стране учесника скупа који су били позиционирани у наставку улице Краља Милана из ког смера се простирао ланчани талас кретања учесника скупа.

Такође, у моменту док се већина окупљених лица повлачи са коловоза, на сваком од ових снимака се уочава неколико лица, а на Теразијама (код хотела „Москва“) чак и неколико мањих група грађана, како непомично остају да стоје на средини коловоза. Ова слика на Теразијама управо указује на неувобичајену реакцију грађана, јер да је заиста коришћен акустични уређај LRAD, чија је излазна јачина звука најмање 140 децибела, зависно од модела, или било који други уређај сличних карактеристика, управо на Теразијама би интензитет звука био највећи, будући да је ова локација најближа згради Палате „Албанија“, где је наводно био постављен извор звука. У том случају, реакција грађана на звук оваквог интензитета би подразумевала панично бежање свих окупљених лица на овој локацији и не би се догодило да неколико група окупљених грађана остају мирно и непомично да стоје. Такође се на свакој тачки окупљања уочава реакција грађана која није својствена реакцији која би се очекивала у случају да је коришћен тзв. „звучни топ“, будући да нико не покрива уши, не држи се за главу, не сагиње се, што би се засигурно догодило да је коришћен звук високих фреквенција својствених тзв. „звучном топу“, као што је и описано у анализи Министарства одбране, Војнотехничког института од 17.03.2025. године. Исте

чињенице указују и на нелогичност употребе других уређаја сличних карактеристика.

II

Анализом службених белешки о обавештењу примљеним од грађана које су дате у просторијама Првог ОЈТ у Београду, као и **изјава грађана датих у полицији**, утврђено је да се на позиве полиције и тужилаштва одазвало **укупно 151 лице**, од којих је 134 изјаве дало у тужилаштву, а 17 у просторијама надлежне полицијске управе. Затим, од 151 лица, **38 није доставило лекарске извештаје тужилаштву**, од којих се неки, по сопственом казивању, нису ни јавили лекару. Такође, иако су поједини медији објавили да је око 3000 грађана пријавило тегобе услед необичног и јаког звука који су чули у ул. Краља Милана 15. марта 2025. године, док организације цивилног друштва и то Комитет правника за људска права “Yusom”, Београдски центар за људска права “FemPlatz”, “A11” иницијатива за економска и социјална права, “Црта” и Грађанске иницијативе, потврђују наведено, **истичући у свом допису да се њима заправо јавило између 3000 и 4000 грађана са наводним тегобама, на захтев Првог ОЈТ у Београду да се достави списак тих лица како би била позвана у тужилаштво ради давања изјаве, наведене организације су доставиле списак од само 34 лица**, од којих је 27 испитано у тужилаштву. Затим, Прво ОЈТ у Београду је, пратећи списак лица наведених у полицијским извештајима и допису организација цивилног друштва, а која лица су се јавила здравственим установама због наводних тегоба које су задобили на протесту одржаном 15. марта, упутило више од 134 позива, међутим, 18 лица је дописом обавестило тужилаштво да не желе да дају изјаве. Надаље, већи број испитаних лица има пребивалиште ван Београда, тако да су код лекара отишли сутрадан, или наредних дана, у своје матичне домове здравља и болнице, а мањи број и у приватне болнице. Анализом изјава грађана као и датума сачињених лекарских извештаја које су доставили, утврђено је да се највећи број грађана лекару јавља 16. марта и то претежно у послеподневним и вечерњим часовима, затим 17. марта, а неки и касније. **Истовремено истичемо да се ниједан редар, нити полицијски службеник који је обезбеђивао место окупљања 15. марта, није јавио на лекарски преглед, нити је својим надлежнима пријавио било какве здравствене тегобе.**

Даљом анализом достављених лекарских извештаја утврђује се да је од 113 лица (колико их је доставило лекарске извештаје), код 25 лица тоналном аудиометријом констатовано оштећење слуха, и то у највећем броју случајева благо оштећење слуха. Ниједном пацијенту није констатована перфорација бубне опне, тешка дезоријентисаност, тешка телесна повреда у виду прелома, или други облик тешких повреда. Једно лице се јавило лекару због хемороида, једно због неубочајеног менструалног крварења, једно због пуцања очног капилара, док нека лица пријављују узнемиреност и анксиозност, наводећи да се већ годинама лече од стране психијатра управо због ових тегоба.

Код неких лица установљено је уредно стање приликом прегледа, отоскопског прегледа и тоналне аудиометрије, иако су као субјективне тегобе наводили тинитус, ослабљен слух и др.

На овом месту треба напоменути чињеницу да пацијенти као субјективне тегобе могу да наведу разне манифестације попут главобоље, мучнине, вртоглавице и сл, и да не постоји начин да се са медицинске стране поуздано утврди да ли лице објективно заиста има такве тегобе. Из тог разлога треба разликовати субјективни осећај пацијента, који лекар увек по казивању пацијента означава на почетку лекарског извештаја и објективни налаз, који лекар детаљним прегледом, историјом болести и на основу других манифестација утврђује.

Надаље, детаљним тумачењем достављене медицинске документације, може се утврдити да се све тегобе због којих су се грађани јављали здравственим установама могу груписати у три групе. Прве, које се тичу тинитуса-зујања у ушима, оштећења слуха, притиска у ушима и сл. Друге, које се тичу узнемирености, дезоријентисаности, вртоглавице, притиска и сл. Треће, које се тичу телесних повреда.

1. Што се тиче прве групе тегоба које су грађани пријављивали на лекарским прегледима, а након анализе изјава испитаних лица, као и увида у јавно доступне видео снимке, на овом месту је битно истаћи да је предметног дана већи део грађана почео са окупљањем пре 15:00 часова, па и у јутарњим часовима, да су из различитих делова града ишли пешке ка месту окупљања, у великим групама и колонама, да су учесници скупа користили трубе, пиштаљке и мегафоне приликом протестне шетње, да је на неколико места употребљено и пиротехничко средство-топовски удар, при чему је опште позната чињеница да његова употреба производи снажан звучни талас, јак прасак и краткотрајни пораст притиска у ваздуху. На видео снимцима се у маси окупљених грађана види и чује употреба ових звучних средстава, као и висок ниво буке коју они производе. Опште је познато да сва ова средства појединачно, као и њихова понављана и симултана употреба, а посебно употреба топовских удара и то у случају када се лица која су им изложена, дуготрајно налазе у близини таквих звучних стимуланса, могу да произведу зујање у ушима-тинитус, као и привремено, а у тежим случајевима и трајно оштећење слуха. Стога, благо оштећење слуха које је у овом случају констатовано код већине грађана са овом врстом тегобе, па и појава средње до тежег оштећења слуха, представљају нормалне последице сваког већег окупљања, попут концерата, утакмица или протеста, где се уобичајено користе извори појачаног звука, који су и на овом протестном скупу коришћени. Примера ради, једно лице код кога је констатовано благо оштећење слуха, наводи да јој се слух побољшао, па је отишла и на протест 16. априла у Краљево, након чега је опет имала ослабљен слух. На протесту одржаном 16.априла није било ни помена о коришћењу тзв. „звучног топа“, нити сличног уређаја, па се ово лице упркос томе поново суочило са последицом ослабљеног слуха, што јасно говори у прилог претходно изнетом, да проблем са слухом представља карактеристичну и неретку последицу присуства сваком већем јавном скупу на коме је присутан већи број људи и на коме се учестало и назменично користе претходно поменута звучна средства. Такође истичемо да су се на видео снимцима у које је тужилаштво извршило увид, у моменту прекида петнаестоминутне тишине и у секундама које су уследиле након тога, чули узвици грађана, вика и звук пиштаљки и труба,

што је неспорно допринело интензитету здравствених тегоба описаних у овој тачки.

2. Што се тиче друге групе тегоба које су грађани пријављивали на лекарским прегледима, у вези њих је већи део пацијената због пријављеног осећаја узнемирености добио лекове за смирење. Овде је битно истаћи да није спорно да је део окупљених лица осетио страх и психичку узнемиреност, будући да је на видео снимцима уочљиво да је уследила нагла панична реакција грађана у виду бежања са коловоза, што неспорно код неких лица може изазвати вишедневни немир, узнемиреност и напослетку анксиозност, посебно у ситуацији када касније из медија добијају упутства да је потребно да се јаве лекару уколико су након протеста осетили било какве тегобе, и након информација да је том приликом коришћено средство назива „звучни топ“ које проузрокује последице попут зујања у ушима, вртоглавице итд.

3. Што се тиче треће групе тегоба које су грађани пријављивали на лекарским прегледима, које се тичу задобијених телесних повреда у виту отока, еритема и др, а које иначе имају карактер лакших телесних повреда, указујемо да тужилаштво не спори да је услед паничне реакције грађана међу њима дошло до ненамерног гурања и спотицања, те да су нека лица, како сама и наводе у својим изјавама, падом или одгуривањем могла задобити лаке телесне повреде.

III

Надаље, анализирајући изворе из којих је дошло до ширења дезинформације да је коришћен „звучни топ“, **тужилаштво је утврдило да је идеја у јавности о његовој наводној употреби уследила управо након јавних објава о његовом коришћењу.** Са наведеним је започето већ 15. марта у 19:39 часова, објавом НН лица на друштвеној мрежи “X” са корисничког налога “Alef Pendule” о коришћењу некакве „технологије“, а која објава је већ у 20:33 часова емитована на телевизији Н1, у емисији “Директно”, што је дало идеју Александру Радићу, који иначе није ни био на протесту, да овакво оружје најпре окарактерише као “звучни топ”. Радићева замисао је затим постала „вирална“ и јавно објављена већ у 21.12 часова на порталу “Н1, да би у 21.36 часова у емисији “Директно” била и уживо прочитана. Додатна подршка у формирању ове дезинформације дата је и од стране Здравка Поноша, који је након претходно остварене комуникације са Радићем, у 21.02 часова оптужио председника Републике Србије да је употребио звучни топ и пуцао на народ.

Да се ради о намерном, оркестрираном и планираном ширењу дезинформација, а све у намери да се, за почетак, изазове страх и паника код грађана, говори и чињеница да је Радић у конверзацији оствареној на Вибер групи, а након полемике око тога ко је објавио фотографију наводног звучног топа испред Народне скупштине, рекао да **то “није важно...битан је циљ...ово је PSY OPS...”**. Будући да се Радић у јавности декларише као војни аналитичар и под тим занимањем гостује у телевизијским емисијама, овај термин му је одлично познат са професионалне стране. Чињеница да са својим саговорницима користи акроним који поред осталог за свој циљ има да произведе утицај на јавно мњење и то дезинформацијама, ширењем гласина и

спиновањем, у овом случају да је коришћен „звучни топ“, јер како Радић и сам горе наводи, „битан је циљ... ово је PSY OPS“, све наведено потврђује да је Радићу једини интерес да се изврши утицај на свест јавног мњења кроз лажну пропаганду о наводној употреби тзв. „звучног топа“, свестан да то представља безбедносни ризик по Републику Србију и да тиме може постићи дестабилизацију државе.

Оно што такође указује на то да се ради о лажној информацији, јесте чињеница да Радић заправо ни сам не зна да ли да тврди да је коришћен „звучни топ“, или „инфразвук“ или евентуално „Вортекс“, па се затим из тог разлога распитује за стручњаке који би му могли помоћи у анализи, да би у једном моменту, не знајући који уређај даље да предложи, свом саговорнику рекао да “Стави који год уређај”, да би напослетку, у конверзацији са студентима ФДУ заправо и признао да није коришћен тзв. „звучни топ“. Наведене чињенице утврђене су увидом у конверзације које је остварио путем апликација „Сигнал“ и „Вибер“.

Управо су ове објаве покренуле низ објава идентичног карактера у наредним данима и месецима, како на друштвеним мрежама, тако и у медијима, што је све изазвало панику међу грађанима и довело их у заблуду да је коришћено недозвољено средство у циљу њиховог застрашивања, а које узрокује озбиљне здравствене последице. То је утицало на грађане да се због тегоба које су иначе својствене последицама сваког већег јавног скупа, јављају здравственим установама. У прилог томе да је паника завладала тек након јавних објава које је покренуо Радић, говори чињеница да се скоро сви грађани јављају лекару тек следећег дана од дана протеста, а део њих и наредних дана и то након што су у медијима објављене изјаве да је на протесту коришћен уређај под називом „звучни топ“ и након што је у медијима јавно објављен позив свим учесницима скупа да се јаве лекару уколико имају било каквих тегоба након одржаног протеста, што поједина лица која су дала изјаве у тужилаштву и не споре. Истовремено, већина грађана, наводећи за лекарске извештаје разлоге јављања лекару, децидно наглашавају да се ради о тегобама које су задобили „услед употребе звучног топа на протесту одржаном 15. марта“, што јасно указује да је Радић успео у својој намери, будући да су изјаве о наводној употреби овог уређаја видно утицале на свест грађана изазвавши код њих страх и панику. **Дакле, Радићеве изјаве представљају чисту манипулацију грађана, усмерену на остварење његових личних и политичких циљева и представљају подлогу на основу које је дошло да ширења вишемесечне панике међу грађанима да је заиста на једном мирном протестном скупу употребљен недозвољен уређај у циљу њиховог застрашивања.**

IV

Истовремено, осим идеја, нагађања и инсинуација да је коришћен тзв. “звучни топ” или други уређај сличних карактеристика, **тужилаштву није достављен ниједан доказ који би поткрепио ове тврдње.** Доказ није достављен ни од стране Александра Радића, Здравка Поноша, нити од стране било ког другог лица.

Што се тиче снимака самог момента прекида петнаестоминутне тишине, тужилаштво је извршило увид у снимке постављене на „YouTube“ платформи и на друштвеним мрежама, међутим, тужилаштво није могло да поклони веру, по садржини готово идентичним снимцима на којима се чује необичан звук попут „хука“, будући да остали снимци, са истог места догађаја који снимају исти моменат прекида петнаестоминутне тишине, не садрже овакав звук, већ је на њима забележен звук пиштаљки, комешања и успаничених узвика грађана, што је горе датаљно објашњено. Међутим, ради детаљне анализе чињеничног стања, ипак је уз употребу софтверског алата „sonic-visualiser“ који је намењен за поређење и анализу аудио садржаја, извршено поређење снимака на којима се чује необичан „хук“, са идентичним видео снимком постављеним на јавном „Facebook“ налогу корисника Стефана Радића (Радио Пулс Гроцка), који је објављен и на профилу корисника Александра Кутлешића, а на коме се чује искључиво звук пиштаљки и комешања грађана уз одсуство било каквог необичног звука. На основу извршене анализе и поређења снимака, као и на основу коментара Стефана Радића (Радио Пулс Гроцка) на „Facebook“ налогу Александра Кутлешића, **закључује се да је снимак који је сачинио и објавио Стефан Радић (Радио Пулс Гроцка) оригинални снимак, док су остали снимци на којима се чује специфичан „хук“ накнадно обрађени и објављени наредног дана.** Иако је на основу наведених доказа неспорно утврђено постојање обрађених видео снимака, ипак ћемо напоменути да је увидом у објаве са поменутих „Facebook“ профила утврђено да исти објављују садржај негативно настројен према председнику Републике Србије и владајућој странци, што додатно указује да су снимци са ових профила аутентични, јер уколико би ико имао интерес да објави садржај на коме се чује специфичан „хук“, то би било лице чија су уверења супротна уверењима владајуће политичке странке и које би на овај начин могло да дискредитује владајућу партију окривљујући је за употребу тзв. „звучног топа“ који је произвео овакав звук. Да се ради о неаутентичном снимку додатно доказују и 58 аудио и видео записа достављених од стране Комитета правника за људска права „Yuscom“, Београдског центра за људска права „FemPlatz“, „All“ иницијативе за економска и социјална права, „Црте“ и Грађанске иницијативе, на којима је такође забележен моменат прекида петнаестоминутне тишине, на којима се региструју само узнемирени узвици учесника скупа, комешање, пиштаљке и трубе, уз одсуство било каквог интензивног и необичног звука високих фреквенција, попут „хука“. Исто се односи и на 4 видео снимка достављених од стране Странке слободе и правде.

Такође указујемо да је од стране самог произвођача LRAD уређаја, компаније „Genasys“, издато јавно саопштење дана 20.03.2025. године из којег произилази да на протестном скупу у Београду од 15.03.2025. године, није коришћен LRAD систем.

Што се тиче јавног саопштења невладине организације „Earshot“, у његовом кључном делу где се наводи да је организација примила 12 видео снимака који документују тренутке у којима је оружје наводно употребљено против демонстраната, те да 4 од ових видео снимака садрже звук који одговара буци коју производи Vortex Ring Gun или Vortex Cannon, најпре указујемо да би сваки снимак који је документовао моменат прекида петнаестоминутне тишине

морао да садржи исти „звук“ који наведена организација помиње, и не би се могло догодити да је звук регистрован на само 4 снимка од укупно 12 који су организацији достављени. Општепозната чињеница је да снимак начињен у истом моменту и на истом месту догађаја садржи исте аудио и видео карактеристике, а сви снимци у које је тужилаштво извршило увид и у које је наведена невладина организација несумњиво морала извршити увид, снимају исто место догађаја, односно Теразије и улицу Краља Милана и исти моменат, односно тренутак прекида петнаестоминутне тишине. На овом месту наглашавамо да тужилаштво није извршило увид у 12, већ у преко 70 снимака, а оно што је утврђено, у горњем делу текста је детаљно објашњено.

Затим, анализом изјава испитаних грађана у делу где се изјашњавају о самом критичном догађају и свом мишљењу о разлозима који су до њега довели, закључује се да су сви били присутни на идентичној локацији, дуж улице Краља Милана, при чему, **иоако су се налазили на истом месту, грађани различито описују и доживљавају разлог и моменат прекида петнаестоминутне тишине**, тако што неки описују да су чули „јак звук, звук попут слетања авиона, доласка тенкова, лавине, стампеда, приближавања возила и сл. ”, док други део грађана појашњава да није чуо никакав необичан звук, већ да су видели да су људи почели да беже, услед чега су се и они успаничили, неки наводе да су чули звук жамора људи и групе људи која им се приближава, док неки описују да су чули саблажњавање окупљених, неки „буку“, „хук“ или „шум“. Дакле, присутна лица не дају јединствен опис звука који су чули, будући да се из свега горе наведеног закључује да се ради о субјективном осећају појединаца где свако на различит начин у моменту страха и панике, чује и доживљава дешавања у својој непосредној околини.

Истовремено указујемо да се највећи број објава на друштвеним мрежама и медијских чланака тицао наводне употребе LRAD 450 XL акустичног уређаја, знатно мањи број се односио на употребу модела 100X и 1000XI, због чега је у тачки I образложења извршена анализа карактеристика ових уређаја, док је драстично мањи број јавних објава говорио о употреби „Vortex“ и сличних уређаја. Тужилаштво се неће бавити анализом и утврђивањем потенцијалних дејстава „Vortex“ и сличних уређаја на психосоматско стање учесника скупа, будући да је на основу горе наведених прикупљених доказа утврђено да није било никаквог необичног звука високих фреквенција.

Разматрајући списе предмета КТР (...) Првог ОЈТ у Београду, затим, детаљном анализом видео снимака од 15.03.2025. године, изјава грађана и лекарских извештаја које су доставили, дописа и изјашњења МУП РС, Министарства одбране и БИА, вештачења, као и других прикупљених доказа, утврђено је да дана 15.03.2025. године на протестном скупу у Београду није коришћен акустични уређај типа LRAD, било ког модела, нити други уређај сличних карактеристика.

Кроз претходно описане четири тачке анализе догађаја сачињене на основу прикупљених доказа, описан је и утврђен узрок настанка спорног догађаја, последица која је из тог узрока проистекла, затим извор и начин на основу којих су дезинформације о наводној употреби тзв. „звучног топа“,

односно уређаја сличних карактеристика пласиране у широј јавности, као и сви други докази који неспорно указују да на овом протестном скупу није коришћен поменут, нити други сличан уређај, чија би употреба могла произвести звук који узрокује последице штетне по здравље грађана.

Дакле, чињеница да панична реакција грађана која се огледа у њиховом наглом склањању са средине коловоза ка тротоарима на потезу од Теразија па до раскрснице улица Краља Милана и Светозара Марковића, не представља последицу од наводне употребе тзв. „звучног топа“ нити другог уређаја сличних карактеристика, најпре је доказана садржином видео снимака са градских надзорних камера са локација на којима су се налазили учесници скупа. На основу предметних видео снимака, у тачки I анализе доказа, утврђен је и детаљано елабориран узрок, а затим и хронолошки и временски ток ланчане путање кретања окупљених лица. Њихова садржина неспорно указује да је **узрок описане реакције учесника скупа најпре настао испред Народне скупштине**, и то изненадном одлуком редара о активирању „протокола о повлачењу“, што је убрзо довело и до наступања последице у виду наглог повлачења грађана са средине коловоза на горе поменутим локацијама. На видео снимцима је утврђено да кључни моменат који доводи до „активирања“ овог таласа ланчаног кретања учесника скупа започиње на раскрсници улица Драгослава Јовановића и Краља Милана, када редари на овој локацији, након добијања информације о „повлачењу“ од стране других редара, скидају прслук и почињу да се трчећим кораком склањају ка фасадама зграда, у складу са својим безбедносним протоколом о повлачењу. **Моменат у коме наступа фаза двосмерног простирања таласа ланчаног кретања јесте тренутак када грађани окупљени на овом месту, видевши да редари трче и скидају прслук, почињу да беже у два смера, десно, ка Теразијама и лево, ка Славији.** Након тога се овај ланчани талас њиховог кретања сукцесивно простире даље низ улицу Краља Милана и траје укупно 32 секунде. Стога, садржина предметних видео снимака и њихова временска анализа, представљају први у низу прикупљених доказа који оспорава наводе појединих медија, подносилаца кривичних пријава и других лица да је узрок описаног ланчаног таласа кретања учесника скупа настао услед звука који репродукује тзв. „звучни топ“, или други сличан уређај, будући да се на предметним снимцима јасно уочавају, најпре, узрочни догађај испред Народне скупштине, затим догађај са раскрснице улица Драгослава Јовановића и Краља Милана који је довео до даљег ширења таласа овог ланчаног кретања, и напослетку, последични догађаји у виду наглог повлачења грађана са коловоза, на свим тачкама окупљања дуж улице Краља Милана.

Надаље, вештачењем телефона Александра Радића, који је у јавности представљен као војни аналитичар, али и прегледом садржаја емисије „Директно“ која је емитована у вечерњим часовима дана 15.03.2025. године на телевизији Н1, утврђени су извор, као и механизам посредством којег је у јавности дошло до пропагирања и ширења идеје о наводној употреби тзв. „звучног топа“. Наиме, на основу наведених доказа, утврђено је да је до ширења ове дезинформације дошло захваљујући унапред смишљеним и неутемељеним идејама објављеним у наредних сат времена од момента прекида петнаестоминутне тишине, а **чији су творци НН лице и Александар Радић.**

Њихове изјаве представљају прве јавне и медијске тврдње да је наводно коришћен „некакав уређај“, односно управо „звучни топ“, како то у свом јавном иступању тврди Радић. Вештачењем његовог телефона, затим, анализом садржине комуникације коју је остварио са другим лицима, али и анализом његових јавних изјава, утврђено је да Александар Радић, као познавалац војне аналитике, не само да у интерној конверзацији употребљава термин „психолошких операција“ већ исте и примењује на јавно мњење у Републици Србији, свесно и планирано ширећи дезинформације да је коришћен тзв. „звучни топ“, а све са циљем да утиче на мишљење и понашање становништва. **Намера Александра Радића да над јавним мњењем примени, како наводи „PSY OPS“, односно „психолошке операције“, додатно је потврђена чињеницом да он ни сам није знао за који уређај да се определи, односно да ли да тврди да је употребљен „звучни топ“, или „инфразвук“ или евентуално „Вортекс“, напослетку говорећи свом саговорнику да “Стави који год уређај”, што очигледно указује да њему није од важности да ли је и који је уређај употребљен, већ му је, како у једном моменту наводи, „битан циљ“, који се евидентно огледа у ширењу панике и нереди међу грађанима, а што је све утврђено вештачењем његовог телефона.**

Затим, имајући у виду горе наведене доказе, изјаве грађана дате у Првом ОЈТ и у полицији, њихове лекарске извештаје, као и садржину видео снимака са протестног скупа који се налазе у списима предмета, **утврђено је да се здравствене тегобе које су грађани пријављивали здравственим установама након критичног догађаја, не могу приписати последицама од наводне употребе тзв. „звучног топа“ или уређаја сличних карактеристика.** Наиме, из достављених лекарских извештаја, утврђује се постојање одређених здравствених тегоба и лакших повреда код учесника скупа, које су, међутим, као што је у тачки II анализе доказа детаљно појашњено, идентичне последицама било ког јавног скупа са већим бројем учесника, где се понављано и наизменично употребљавају звучна, али и пиротехничка средства високих звучних фреквенција, која су коришћена и на протесту 15. марта 2025. године, што је и утврђено увидом у видео снимке. Надаље, чињеница да пријављене тегобе не представљају последицу употребе тзв. „звучног топа“ нити сличног уређаја, доказује се и дописима БИА, Министарства одбране и МУП РС и његових јединица, али и анализом изјава испитаних лица, на основу којих је утврђено **да ниједан редар, нити полицијски службеник који се налазио на лицу места обезбеђујући скуп, није пријавио здравственим установама било какве тегобе након одржаног протеста, што би се основано могло очекивати да је овакав уређај заиста употребљен, будући да су се ова лица налазила практично у центру свих дешавања протестног скупа и да би засигурно реаговала тражењем медицинске помоћи да су сматрала да им је здравље угрожено, посебно када је реч о полицијским службеницима који су професионално обучени да препознају све аспекте потенцијалних опасности, што се односи и на оне који угрожавају њихово, као и здравље других грађана.** Још једна чињеница која указује на то да је реч о уобичајеним здравственим тегобама, а не о онима које су узроковане употребом некаквог „недозвољеног уређаја“ јесте та да је **на протесту било више десетина хиљада грађана, док се на позиве тужилаштва и полиције одазвало 151 лице од којих је 113 лица доставило лекарски извештај о повредама. Дакле, да је заиста употребљен**

тзв. „звучни топ“, последице његове употребе би осетили сви грађани који се налазе на месту догађаја, а не само 151 лице од неколико десетина хиљада учесника скупа. На овом месту подсећамо да су, спрам писања медија и изјава организација цивилног друштва да се њима јавило између 3000 и 4000 лица због наводних тегоба задобијених услед употребе тзв. „звучног топа“, на захтев тужилаштва да се достави списак тих лица како би била испитана у својству грађана у тужилаштву, цивилне организације доставиле списак од само 34 лица. Све наведене чињенице и анализирани докази, указују да здравствене тегобе које су грађани пријавили лекарским установама представљају последицу која је својствена последицама било ког већег јавног окупљања.

Чињеницу да критичном приликом није коришћен тзв. „звучни топ“, нити други уређај сличних карактеристика, додатно потврђују и дописи и изјашњења БИА, Министарства одбране и МУП РС и његових јединица, на основу којих се утврђује да припадници ових државних институција дана 15.03.2025. године нису користили уређај у јавности означен као „звучни топ“, нити било који други уређај налик овом, да припадници ових институција који су обезбеђивали скуп нису чули, нити запазили да је употребљено средство које може изазвати опасност по грађане. Надаље, да није коришћен акустични LRAD уређај, потврђује и произвођач овог уређаја, компанија „Genasys“, у јавном саопштењу од 20.03.2025. године. Наведена чињеница потврђена је и Анализом могућности употребе звучног топа са протеста одржаног 15.03.2025. године, сачињеном од стране Министарства одбране, Војнотехничког института дана 17.03.2025. године, у којој се између осталог наводи да нема индиција да је критичном приликом коришћен тзв. „звучни топ“. У прилог свему наведеном говори и обавештење Републичког сеизмолошког завода од 09.04.2025. године, на основу ког се утврђује да 15.03.2025. године у ул. Краља Милана нису уочене осцилације тла као последица потреса – земљотреса, већ да је био видљив уобичајени амбијентални шум карактеристичан за ово мерно место.

Такође, тужилаштву није достављен ниједан доказ који би заиста указао на употребу тзв. „звучног топа“, док јавно објављени аутентични видео снимци на платформи „YouTube“ и на друштвеним мрежама, као и 58 видео записа достављених од стране организација цивилног друштва и 4 снимка достављена од стране Странке слободе и правде, на којима је забележен моменат прекида петнаестоминутне тишине, не региструју никакав необичан звук високих фреквенција, попут „хука“, већ су на њима приметни само узнемирени узвици грађана, звук пиштаљки, труба и комешања окупљених лица. На овом месту указујемо да је постојао очигледан покушај појединаца да се проузрокује додатни немир и паника међу грађанима, објављивањем са различитих профила на интернет платформама и апликацијама „монтирног“ видео снимка на коме се чује необичан звук, који није забележен на другим видео снимцима са истог места снимања. Наведена чињеница утврђена је употребом софтверског алата „sonic-visualiser“ који је намењен за поређење и анализу аудио садржаја, где су предмет анализе били аудио и видео снимци на којима се чује специфичан „хук“, као и снимци који су по локацији и моменту снимања идентични претходнима, а на којима такав звук није регистрован.

На основу свега изнетог закључује се да 15.03.2025. године у ул. Краља Милана, нити на било којој другој локацији на којој је одржан протестни скуп, није коришћен тзв. „звучни топ“, односно акустични уређај типа LRAD, нити било које друго средство сличних карактеристика, као и да здравствене тегобе које су учесници скупа пријавили лекарским установама не представљају последицу коришћења овог, нити било каквог сличног уређаја. Стога, тужилаштво налази да су нетачни наводи подносилаца кривичних пријава, писања појединих медија и изјава других лица о наводној употреби поменутих уређаја. Надаље, будући да је утврђено да овакви уређаји нису коришћени, да самим тим ни једно лице не може стећи својство окривљеног због њихове употребе, да је по аутоматизму изостала и штетна последица коју њихова употреба евентуално може да проузрокује, због чега нису остварени елементи нити једног кривичног дела за које се гони по службеној дужности, **тужилаштво налази да нема места покретању кривичног поступка против било ког лица у вези наводне употребе тзв. „звучног топа“ или другог сличног уређаја, па је предмет у погледу ових околности потребно архивирати.**

Међутим, будући да прикупљени докази пружају основе сумње да је у јавности, од стране одређених лица дошло до намерног и унапред смишљеног ширења дезинформација о наводној употреби тзв. „звучног топа“ или другог сличног уређаја, затим, да су НН лица изменила оригиналне аудио и видео снимке сачињене у моменту одржавања петнаестоминутне тишине и тако измењене их јавно објавила, тако да обрађени снимци садрже специфичан „хук“ који наводи грађане на помисао да је заиста употребљен уређај који производи овакав звук, те како су овакви поступци довели до вишемесечног ширења панике и узнемирења јавности, али и до узнемирења и ангажовања међународне заједнице која је такође уложила своје ресурсе у правцу провере информација да ли је у Републици Србији приликом одржавања протестног скупа заиста дошло до употребе оваквог уређаја, **тужилаштво ће предузети све мере и радње из своје надлежности у циљу идентификације, а затим и кривичног гоњења свих лица која су својим радњама намерно узроковала и допринела ширењу ових неистинитих информација.**